

Vlastimila Pospíšilová, Miroslava Ferrarová, Eva Ferrarová

Učebnice současné italštiny Manuale di Italiano contemporaneo

1.díl

Vhodné
i pro samouky

přepřacované
vydání

doložka
MŠMT

MP3

CD
s ukázkami dialogů
a cvičeními

C PRESS

Vlastimila Pospíšilová, Miroslava Ferrarová, Eva Ferrarová

Učebnice současné italštiny, 1. díl + MP3

Computer Press, a. s.
Brno
2010

Učebnice současné italštiny, 1. díl + MP3

VLASTIMILA POSPÍŠILOVÁ, MIROSLAVA FERRAROVÁ, EVA FERRAROVÁ

Computer Press, a. s., 2010. Druhé vydání.

Recenzentky: PhDr. Marcela Vrzalová Hejsková, PhD., PhDr. Marie Kronbergerová, PhD.

Odborná korektura: Luciano Lagazzi

Jazyková korektura: Alena Vrbková

Vnitřní úprava: Irena Rozvoralová

Sazba: Irena Rozvoralová, Lea Kaláčková

Ilustrace: Richard Šmarda

Obálka: Martin Sodomka

Komentář na zadní straně obálky: Eva Mrázková

Technická spolupráce: Irena Rozvoralová

Odpovědná redaktorka: Eva Mrázková

Technický redaktor: Martin Vlach

Produkce: Petr Baláš

CD nahráno: Studio 22

Ženské hlasy: Miroslava Ferrarová, Claudia Cimini

Mužské hlasy: Ulrico Bovo, Paolo di Stefano

Režie a editace zvuku: Filip Zeiner

Hudební předěly: Filip Zeiner

Computer Press, a. s.,

Holandská 3, 639 00 Brno

Objednávky knih:

<http://knihy.cpress.cz>

distribuce@cpress.cz

tel.: 800 555 513

ISBN 978-80-251-3095-7

Prodejní kód: KEJ269

Vydalo nakladatelství Computer Press, a. s., jako svou 3778. publikaci.

Schválilo MŠMT č.j. 6601/09-23 dne 21. 8. 2009 k zařazení do seznamu učebnic pro střední vzdělávání jako součást ucelené řady učebnic pro předmět italský jazyk s dobou platnosti šest let.

ÚVOD

Cari amici – druzí přátelé, máte před sebou nejnovější učebnici italského jazyka, díky níž se naučíte nejen mluvenému a psanému projevu, ale seznámíte se i s italskými realii. Zvládnutím této učebnice dosáhnete úrovně B1 Evropského referenčního rámce.

Čím je naše učebnice výjimečná? Dialogy jsou svěží, výstižné, psané moderní italštinou. Texty jsou autentické, většinou neupravené. Zjistíte, jak získávat užitečné informace o italských realii prostřednictvím internetu, jak pracovat s počítačem v italštině. Nedílnou součástí učebnice jsou nahrávky na CD/MP3, které namluvili mladí lidé – rodilí mluvčí – z různých italských regionů. Mapky, fotografie a ilustrace přispívají k navození té pravé italské atmosféry.

Jaký byl náš cíl? Naučit vás číst a porozumět italskému textu, komunikovat s rodilými mluvčími písemnou i ústní formou, seznámit vás s některými italskými zvyklostmi. Zkrátka, chtěly jsme, abyste všechny získané dovednosti mohli uplatnit ihned při vašem prvním setkání s Itálií.

Jak je učebnice členěna? Má celkem 20 lekcí a 5 lekcí opakovacích. Na konci učebnice najdete tabulky předložek a časování probraných nepravidelných sloves, index probraných gramatických jevů, abecední slovník a klíč ke cvičením. Každá lekce obsahuje:

- 1) **Úvodní dialogy nebo souvislý text**, ve kterých jsme se snažily zachytit situace, v nichž by se Češi v Itálii mohli ocitnout – ať už jako studenti nebo turisté. Nahrávky všech dialogů i textů najdete na CD/MP3.
- 2) **Slovníček**, který je za textem řazen abecedně, je pouze kontextuální. To znamená, že překlad heslového slova se týká výše uvedeného textu, samo italské slovo může mít v češtině další významy. Nepravidelné přízvuky jsou v něm označeny kurzívou. Doporučujeme nejdříve si poslechnout nahrávku a teprve pak se učit slovíčka.
- 3) **Gramatika** obsahuje jen ty základní mluvnické jevy, které jsou nezbytné pro první komunikaci na velmi dobré úrovni. Gramatické přehledy a tabulky vám usnadní zvládnutí probírané látky. Získané znalosti si budete moci dále prohlubovat ve 2. dílu naší učebnice.
- 4) **L'Angolo dei perché**. Vzhledem k tomu, že texty jsou autentické, mohou se v nich objevit i gramatické a lexikální jevy, které nebyly dosud v učebnici vysvětleny. V této části vás na ně upozorníme, vysvětlíme je nebo pouze přeložíme.
- 5) Získané znalosti si ověříte **v opakovacích testech** u každé lekce.
- 6) **Cvičení a klíč**. Součástí učebnice je i „klíč“, kde najdete řešení cvičení označených odpovídající ikonkou. Klíč by vám měl sloužit pouze jako vodítko.
- 7) **Abbiamo imparato**. Tato část lekce vám pomůže ujasnit si a prohloubit dosud probrané komunikativní dovednosti.
- 8) **Sapevate che...** Pokud se chcete dobře naučit nějakému cizímu jazyku, měli byste znát i realie příslušné země. V kratičkých článkách jsme se snažily vám přiblížit současnou Itálii, její historii, kulturu i její specifický charakter. Za textem následuje

slovníček, který pomůže obohatit vaši slovní zásobu. Dále pak praktický úkol, např. napsat životopis, orientovat se na mapě, sepsat jídelníček.

Slovník: Kromě slovníčků, které jsou u každé lekce, obsahuje učebnice i souhrnný italsko-český a česko-italský slovník. I tento slovník je kontextuální, je řazen abecedně; v syntaktických a frazeologických spojeních jsme se řídily substantivem, např. *bagno m* (koupel), tudíž *fare il bagno* (koupat se) najdete pod písmenem *b*.

Zkratky: – podstatná jména (substantiva) jsou označena: *m* (mužský rod, maskulinum)
f (ženský rod, femininum)
sg (jednotné číslo, singulár)
pl (množné číslo, plurál)

- u přídavných jmen (adjektiv) je označen rod mužský/ženský např. *bello/a*, u podstatných jmen jsou uvedeny oba rody, pokud se liší, např. *direttore m/direttrice f*
- pokud se přídavné jméno nemění, je značeno zkratkou *inv.* – neměnný tvar
- nepravidelné přízvuky jsou označeny kurzívou, např.: *ripetere*
- u sloves typu *finire* uvádíme i tvar 1. os. sg., např. *finire, finisco*
- slova označující podobný význam jsou oddělena čárkou, zatímco slova s rozdílným významem jsou oddělena středníkem
- nepravidelná slovesa jsou označena zkratkou *irr*
- po slovesech, která na rozdíl od češtiny vyžadují 4. pád, je tento označen *q* (*qualcuno* – někdo) nebo *qc* (*qualcosa* – něco), např. *prendere in giro (q)*
- důležité reky sloves jsou v závorkách, např. *dipendere (da)* – záviset (na)

Věříme, že se vám naše učebnice bude líbit, že si zamilujete krásný italský jazyk a Itálii. Přejeme vám: BUON LAVORO! (*S chutí do práce!*)

Na shledanou u druhého dílu Učebnice současné italštiny se těší vaše autorky:

Vlastimila Pospíšilová, Miroslava Ferrarová a Eva Ferrarová.

Naše zvláštní poděkování patří panu dr. Luciano Lagazzi za pečlivou korekturu a užitečné rady. Náš dík patří též dr. Marii Kronbergerové.

OBSAH

INDEX DŮLEŽITÝCH GRAMATICKÝCH JEVŮ	VII
0. LEKCE – ÚVOD DO STUDIA ITALŠTINY	1
Italská abeceda ■ Výslovnost ■ Italské regiony	
1. LEKCE – IN CLASSE	11
Osobní zájmena ■ Sloveso essere ■ Zápor ■ Vykání ■ Jednotné číslo členu určitého, neurčitého, podstatných a přídavných jmen ■ Pádové vztahy ■ Naučili jste se: představit se, poděkovat, pozdravit ■ Mapa Itálie	
2. LEKCE – IN UN BAR	23
Slovesa avere a andare ■ Množné číslo členu určitého, podstatných a přídavných jmen ■ Poco, molto, tanto, quanto ■ Naučili jste se: omluvit se, objednat si v restauraci ■ Gli italiani al bar	
3. LEKCE – AD UNA FESTA DI COMPLEANNO	37
Slovesa I. třídy a II. třídy ■ Preposizioni articolate ■ Sloveso piacere ■ C'è, ci sono ■ Přídavné jméno bello ■ Elize ■ Naučili jste se: pozvat hosta dál, představit mu někoho, pográtulovat, požádat o tanec; zeptat se ho, co má či nemá rád; pojmenovat barvy ■ Gli italiani vanno al bar ■ In visita	
4. LEKCE – ALLA TELEVISIONE	55
Slovesa III. třídy ■ Slovesa fare, dare, uscire ■ Modální sloveso potere ■ Základní číslovky 1–20 ■ Hodiny – I. část ■ Naučili jste se: informovat se o televizním programu; zeptat se na čas/hodinu ■ Il programma della televisione italiana	
5. LEKCE – IN FAMIGLIA	67
Přivlastňovací zájmena ■ Základní číslovky: pokračování ■ Číslovky řadové (1–10) ■ Sloveso venire ■ Naučili jste se: poskytovat základní informace o své osobě ■ Il mammone	
OPAKOVACÍ LEKCE R1 – LA FAMIGLIA ITALIANA	81
Zájmeno tutto ■ Tázací zájmena quale, che, come ■ Sloveso bere ■ Invece ■ Annunci economici, annunci personali	

6. LEKCE – A CASA DI ANNA 97

Zápor – pokračování ■ Modální slovesa *dovere*, *volere*, ■ Sloveso *sapere* ■ Předložky ■ Zájmena osobní přízvučná ■ Předložky a zeměpisná jména ■ Již/už ne ■ Zdrobněliny ■ *Si va* – trpný rod ■ *Venire/andare/arrivare* ■ Naučili jste se: psát inzeráty na prodej nebo pronájem bytu ■ Il condominio

7. LEKCE – LA MIA GIORNATA 113

Zvratná slovesa ■ Osobní zájmena nepřízvučná ■ Vykání: pokračování ■ Příslowce ■ Hodiny: pokračování ■ Předpona *ri-* ■ Naučili jste se: orientovat se v programech cestovních kanceláří ■ *Gli italiani sono diversi dai cechi anche nel modo di vivere*

8. LEKCE – IN VACANZA IN ITALIA 129

Příčestí minulé ■ *Il passato prossimo* ■ *Il superlativo assoluto* ■ Měsíce ■ Datum ■ Naučili jste se: objednat si ubytování ■ Hotel Roma

OPAKOVACÍ LEKCE R2 – AL TELEFONO 145

Naučili jste se: telefonovat, objednat se u lékaře, sjednat si schůzku ■ Pompei

9. LEKCE – SHOPPING – LE SPESE 161

Shoda příčestí minulého ■ Zájmenná částice *ne* ■ Zájmeno *quello* ■ *Ecco* ■ Procenta ■ Předložka *di* po výrazech množství ■ Slovosled italské věty ■ Naučili jste se: nakupovat ■ *Grandi ipermercati o piccoli negozi?*

10. LEKCE – COME PASSAVATE LE VACANZE QUANDO ERAVATE PICCOLI? 175

Imperfektum ■ Vedlejší věty předmětné a účelové ■ Zveličující přípona *-one* ■ Naučili jste se: vyprávět o dovolené ■ *La storia di Romolo e Remo*

11. LEKCE – LA CULTURA 189

Užívání *passata prossima* a imperfekta ■ Naučili jste se: vyjádřit co se vám líbí a co ne ■ *Il cinema italiano neorealista*

12. LEKCE – IL TEMPO 201

Budoucí čas ■ Podmínkové souvětí I. typu ■ *Tra/fra* ■ Roční období ■ Světové strany ■ Naučili jste se: hovořit o počasí ■ *Il viaggio da Tarvisio a Roma*

OPAKOVACÍ LEKCE R3 – ANNA: IERI, OGGI E DOMANI 215

Zájmenné příslowce *ci* ■ Naučili jste se: napsat životopis ■ *Il sistema scolastico in Italia*

13. LEKCE – LO STILE DI VITA 227

Podmiňovací způsob přítomný a minulý ■ Minulý infinitiv ■ Prima di/dopo ■ Naučili jste se: diskutovat o životě na venkově a ve městě ■ Librino

14. LEKCE – IN VIAGGIO 241

Stupňování přídavných jmen a příslovčí ■ Naučili jste se: orientovat se v jízdních řádech ■ La spiaggia

15. LEKCE – LE PRATICHE BUROCRATICHE 253

Rozkazovací způsob ■ Neosobní slovesné tvary: occorre, basta, bisogna ■ Naučili jste se: jednat s úředníky na poště, v bance, na úřadě ■ Qualcosa di più sul pc

16. LEKCE – DAL MEDICO 267

Il congiuntivo presente a il congiuntivo passato ■ Faktitivní vazby ■ Dvojí rod některých podstatných jmen ■ Naučili jste se: podávat informace o zdravotním stavu ■ Bere il caffè o no? ■ Sorridere sempre fa male

OPAKOVACÍ LEKCE R4 – GENITORI E FIGLI 283

Dělivý člen ■ Naučili jste se: číst si testy v časopisech ■ Oroscopo

17. LEKCE – LO SPORT 297

Vztažná zájmena ■ Trpný rod ■ Přechodník přítomný ■ Naučili jste se: rozumět sportovním zprávám ■ Gli sport

18. LEKCE – LA CITTÀ.....311

L'imperfetto del congiuntivo ■ Podmínkové souvětí ■ Naučili jste se: italské názvy pražských památek ■ Piazza San Pietro

19. LEKCE – IN UN RISTORANTE 325

Trapassato del congiuntivo ■ Přehled podmínkových souvětí ■ Naučili jste se: objednávat si v restauraci: 2. část ■ Il menù tipico italiano

20. LEKCE – LA VITA POLITICA 339

Souslednost časová ■ Naučili jste se: orientovat se v italském politickém systému ■ I partiti politici italiani

OPAKOVACÍ LEKCE R5 – LA STORIA.....355

Il passato remoto: základní informace ■ Iniciálové zkratky

APPENDICE 367

A1 – Přehled nejčastěji užívaných předložek a předložkových výrazů 367

A2 – Nepravidelná italská slovesa	371
KLÍČ KE CVIČENÍM	393
SLOVNÍK ITALSKO-ČESKÝ	409
SLOVNÍK ČESKO-ITALSKÝ	433

INDEX DŮLEŽITÝCH GRAMATICKÝCH JEVŮ

Abeceda a výslovnost	L0	– se členem určitým (preposizioni articolate)	L3
Bello/bella	L3	– se členem určitým před rozvinutým substantivem	L13
C'è, ci sono	L3	– tra/fra	L12
Ci (zájmenné příslovce)	R3	– předložkové vazby sloves	L3
Člen		Předpona ri-	L7
– dělivý	R4	Přídavné jméno	
– jednotné číslo	L1	– jednotné číslo	L1
– množné číslo	L2	– množné číslo	L2
Číslovky		– il superlativo assoluto	L8
– základní 1–20	L4	– stupňování	L14
– základní (pokračování)	L5	Přípona -one	L10
– řadové 1–10	L5	Příslovce	L 7
Datum	L8	– stupňování	L14
Ecco	L9	Sloveso	
Elize	L3	– I. třídy slovesné	L3
Faktivní vazby	L16	– II. třídy slovesné	L3
Hodiny	L4, L7	– III. třídy slovesné	L4
Invece	R1	– budoucí čas	L12
Měsíce, roční období	L8, L12	– imperfektum	L10
Molto, poco, quanto, tanto	L2	– infinitiv minulý	L13
Ne (zájmenná částice)	L9	– konjunktiv imperfekta	L18
Pádové vztahy	L1	– konjunktiv minulý	L16
Podmínková souvětí	L12, L18, L19	– konjunktiv přítomný	L16
Podstatné jméno		– konjunktiv trapassata	L19
– jednotné číslo	L1	– modální slovesa <i>dovere</i> , <i>volere</i> , <i>potere</i>	L4, L6
– množné číslo	L2	– neosobní tvary sloves (<i>occorre</i> , <i>bisogna</i> , <i>basta</i>)	L15
– s dvojím rodem	L16	– <i>passato prossimo</i>	L8
Procenta	L9	– <i>passato remoto</i>	R5
Předložky		– podmiňovací způsob přítomný	L13
– přehled	L6	– podmiňovací způsob minulý	L13
– zeměpisná jména	L6	– přechodník přítomný (<i>gerundium</i>)	L17
– di po výrazech množství	L9	– přičestí minulé	L8, L9
		– rozkazovací způsob	L15

- trpný rod L17
- zvrtná L7
- užívání *passata prossima*
a imperfekta L11
- užívání sloves
venire, andare, arrivare L6

Slovosled italské věty L9

Souslednost časová L20

Vedlejší věty účelové a předmětné L10

Vykání L1, L7

Zájmena

- osobní L1, L6
- osobní nepřízvučná L7
- přivlastňovací L5
- tázací R1
- tutto R1
- ukazovací L9
- vztažná L17
- zvrtné *si* L6

Zápor L1, L6

Zdrobněliny L6

ÚVOD DO STUDIA ITALŠTINY

0

LEZIONE 0

Italština vznikla z mluvené latiny a je jí nejbliže ze všech románských jazyků (italština, francouzština, španělština, portugalština, rumunština, moldavština). Italština se jako spisovný jazyk vyvinula ve 13. století z toskánského dialektu.

V Itálii se hovoří mnoha dialekty. Můžeme je rozdělit do dvou hlavních skupin: severní a jižní. Mezi nimi existují významné rozdíly. Ještě ve 20. století bylo obtížné porozumět téměř všem italským dialektům, tolik se lišily od spisovné italštiny i mezi sebou. Avšak v poslední době pronikají do dialektů stále více prvky spisovné italštiny a ty se jí čím dál tím víc přibližují. Tomuto jevu se říká „italianizace dialektů“.

Italsky se hovoří nejen v Itálii, ale také v jižním Švýcarsku a ve mnoha zemích Evropy i Ameriky, kam Italové hojně emigrovali v posledních dvou stoletích.

Italština je jazykem hudby, divadla, literatury a dobré kuchyně.

Nebojte se italské výslovnosti!

Kromě několika málo odlišností se italská výslovnost od české neliší. Budete-li mít pochybnosti, jak správně ten či onen výraz číst, poslechněte si nahrávku, která je nedílnou složkou této učebnice. Kromě toho si uvědomte, že v Itálii je 20 regionů a v každém se italština vyslovuje trochu jinak.

ITALSKÁ ABECEDA (ALFABETO ITALIANO)

V této lekci označujeme výslovnost hranatými závorkami. Apostrof před souhláskou znamená, že je zdvojená. Všechny přízvuky (pravidelné i nepravidelné) jsou v textu označeny tupým akcentem.

V dalších lekcích je označen pouze nepravidelný přízvuk ve slovníčku a v některých gramatických komentářích, a to kurzívou.

a [a] – alfabeto [alfabèto]

b [bi] – bar

c [či] – **c + a, o, u** nebo **souhláska** – vyslovujeme tvrdě, tzn. [ka, ko, ku]: Calabria [kalàbria], Ancona [ankòna], scusi [skùzi], Cremona [kremòna]

c + e, i – vyslovujeme měkce, tzn. [če, či]: Sicilia [sičìlia], Bocelli [bočè'li]

Pokud chceme zachovat **měkkou výslovnost** u skupin **c + a, o, u**, vkládáme před samohlásku **i**. Toto **i** v žádném případě nečteme! ciao [čào], cioccolato [čo'kolàto], caucciù [kau'čù]

Pro zachování **tvrdé výslovnosti** ve skupinách **c + e, i** vkládáme před samohlásku **h**, které se jinak nikdy nevyslovuje!

Marche [màrke], chirurgo [kirùrgo]

d [dy] – **d + i** vyslovujeme vždy tvrdě [dy]: Adige [àdydže]

e [e] – Elba [Èlba]

f [effe] – Firenze [firènce]

g [dži] – **g + a, o, u** nebo **souhláska** – vyslovujeme tvrdě, tzn. [ga, go gu]: Gargano [gargàno], gondola [gòndola], gusto [gùsto]

g + e, i – vyslovujeme měkce, tzn. [dže, dži]

Genova [džènova], Giro d'Italia [džìro dytàlia]

Pokud chceme zachovat **měkkou výslovnost** u skupin **g + a, o, u**, vkládáme před samohlásku **i**. Toto **i** v žádném případě nečteme!

Gianna [džà'na], Reggio [rè'džo], Giuseppe [džuzè'pe]

Naopak pro zachování **tvrdé výslovnosti** ve skupinách **g + e, i**

vkládáme před samohlásku písmeno **h**, které se jinak nikdy nevyslovuje! spaghetti [spagè'ty], Lamborghini [lamborgìny]

gn – vyslovujeme jako české [ň]: Bologna [bolò'na], signora [si'no'ra], gnocchi [ňò'ki], Romagna [romà'na]

gli – vyslovíme jako **měkké [lj]**, na konci slova jako [lji]: Puglia [pùlja], gli [lji]

h [akka] – **Nevyslovujeme!**

i [i] – Imola [imola]

l [elle] – Leonardo [leonàrdo]

m [emme] – Milano [milàno]

n [enne] – Napoli [nàpoli]

ni vyslovíme **tvrdě [ny]**: Nicola [nykòla]

o [o] – oro [òro]

p [pi] – Pisa [pìsa]

q [ku] – **qu** vyslovíme jako **[ku]**: questo [kuèsto]

r [erre] – Roma [ròma]

s [esse] – **s** vyslovujeme **zněle** jako **[z]** před souhláskami b, d, g, l, m, n, v: slovacco [zlovà'ko] a mezi samohláskami (kromě výjimek) Molise [molize], Basilicata [bazilikàta]

V ostatních případech vyslovujeme **nezněle [s]**: Sardegna [sardèña], università [unyversità]

Skupinu hlásek **sci, sce** vyslovujeme jako **[ši, še]**: capisci [kapiši], capisce [kapiše]

t [ty] – **ti** vyslovíme tvrdě **[ty]**: Martini [martìny], Trentino [trentìno]

u [u] – Udine [ùdyne]

v [vi, vu] – vino [vìno]

z [dzeta] – **z** má výslovnost dvojí, **znělou [dz]**: zero [dzèro] a **neznělou [c]**, která převládá: Venezia [venècija]

Ve slovech cizího původu nebo v některých zastaralých výrazech se setkáme i s písmeny jako:

j i lunga

k kappa

x iks

y ypsilon, i greca

w vu doppia

Zdvojené souhlásky (le doppie)

Určitě jste si všimli **zdvojených souhlásek** v některých italských slovech. Ty budeme vyslovovat následujícím způsobem:

Souhlásky f, l, m, n, r, s můžeme jednoduše **prodloužit**:

Raffaello [ra'faè'lo], Bocelli [bočè'li], mamma [mà'ma], Enna [è'na], Saronno [sarò'no], Ferrara [fè'ràra], Mediterraneo [medyte'ràneo], Assisi [a'sìzi]

Souhlásky b, c, d, g, p, t, z vyslovíme velmi **důrazně po kratičké pauze**:

babbo [bà'bo], Lecce [lè'če], Boccaccio [bo'kà'čo], Addolorata [a'doloràta], Reggio Calabria [rè'džo kalàbrija], Appennini [a'pè'nìny], Pavarotti [pavarò'ty], pizza [pì'ca], Ramazzotti [rama'cò'ty]

Pozor!

V žádném případě nevyslovujte zdvojenou souhlásku jako dvě souhlásky za sebou!

Významným prvkem v melodičnosti italského jazyka je **přízvuk**. Je daleko silnější než v češtině a klade se ve většině slov na **předposlední slabiku**. Jde o tzv. pravidelný přízvuk, který nebudeme v naší učebnici označovat: cravatta [kravá'ta], motocicletta [motočiklě'ta], bicicletta [bičiklě'ta].

Nepravidelný nebo problematický přízvuk budeme označovat ve slovníčcích kurzívou.

Přízvuk může být i **na poslední slabice**, pak je značen i graficky nejenom v naší učebnici, ale i v běžných italských textech, tupým nebo ostrým přízvukem (accento grave/accento acuto): Università [università], facoltà [fakoltà], perché [perké]

nebo **na třetí slabice od konce**: Napoli [nàpoli], Genova [džènova]

výjimečně **na čtvrté slabice od konce**: telefonano [telèfonano]

VOCABOLI

artista <i>m</i> [artìsta]	umělec	mamma <i>f</i> [mà'ma]	maminka
attore <i>m/attrice</i> <i>f</i> [a'tòre/a'tricè]	herec/herečka	Mediterraneo [medite'ràneo]	Středozemí; Středozemní moře
babbo <i>m</i> [bà'bo]	tatínek	motocicletta <i>f</i> [motočiklè'ta]	motorka
bar <i>m</i>	bar	oro <i>m</i> [òro]	zlato
bicicletta <i>f</i> [bičiklè'ta]	kolo	personaggio <i>m da favola</i> [personà'džo da fàvola]	pohádková postava
calciatore <i>m</i> [kalčatòre]	fotbalista	pizza <i>f</i> [pi'ca]	pizza
cantante <i>m, f</i> [kantànte]	zpěvák/zpěvačka	poeta <i>m</i> [poèta]	básník
capisce <i>3. sg</i> [kapiše]	rozumí	politico <i>m</i> [polityko]	politik
capisci <i>2. sg</i> [kapiši]	rozumíš	questo [kuèsto]	tento, toto
caucciù <i>m</i> [kau'čù]	kaučuk	regista <i>m</i> [redžista]	režisér
chirurgo <i>m</i> [kirùrgo]	chirurg	rivoluzionario <i>m</i> [rivoluzionàrio]	revolucionář
ciao [čào]	ahoj	sciatore <i>m</i> [šiatòre]	lyžař
cioccolato <i>m</i> [čò'koláto]	čokoláda (nápoj)	scrittore <i>m/scrittrice</i> <i>f</i> [skri'tòre/skri'tricè]	spisovatel/spisovatelka
città <i>f</i> [či'tà]	město	scusi! [skùzi]	promiňte!
come	jak	signore <i>m/signora</i> <i>f</i> [siñòre, siñòra]	pán/paní
compositore <i>m</i> [kompozitòre]	hudební skladatel	slovacco [zlovà'ko]	slovenský
costruttore <i>m di automobili</i> [kostru'tòre dy automòbili]	konstruktér automobilů	spaghetti <i>m pl</i> [spagè'ty]	špagety
cravatta <i>f</i> [kravà'ta]	kravata	telefonano (3. pl) [telèfonano]	telefonují
facoltà <i>f</i> [fakoltà]	fakulta	università <i>f</i> [università]	univerzita
genio <i>m</i> [džènio]	génius	vino <i>m</i> [vino]	víno
giornalista <i>m</i> [džornalista]	novinář	zero <i>m</i> [dzèro]	nula
gnocchi <i>m pl</i> [ňò'ki]	noky		
gondola <i>f</i> [gòndola]	gondola		
gusto <i>m</i> [gùsto]	chuť, vkus		

ESERCIZI

1. Poslechněte si a pak přečtěte jména italských měst. Pokud nevíte, kde se nacházejí, podívejte se na mapu:

Aosta, Ancona, Bari, Bologna, Catania, Como, Elba, Forlì, Foggia, Grosseto, Gubbio, Genova, Imola, Lodi, Lecce, Milano, Napoli, Ostia, Pisa, Roma, Siracusa, Trento, Udine, Venezia

2. Poslechněte si a pak přečtěte jména známých italských osobností:

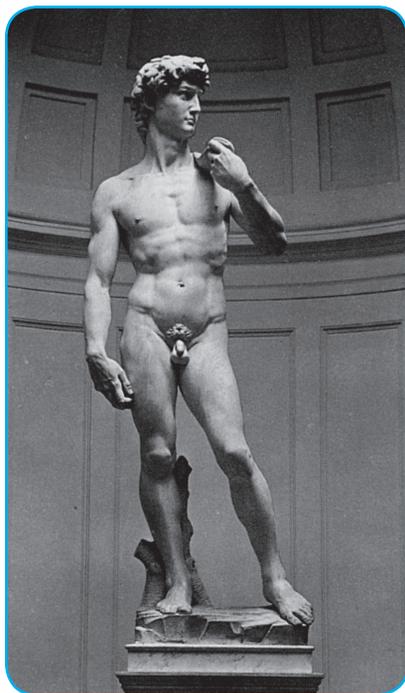
Federico Fellini (regista), Romano Prodi (politico), Pier Paolo Pasolini (regista), Alberto Moravia (scrittore), Elsa Morante (scrittrice), Umberto Eco (scrittore), Eros Ramazzotti (cantante), Andrea Bocelli (cantante), Luciano Pavarotti (cantante), Giuseppe Garibaldi (rivoluzionario), Curzio Malaparte (scrittore), Gabriele D'Annunzio (poeta), Aldo Moro (politico), Alberto Tomba (sciatore), Paolo Rossi (calciatore), Gigi Buffon (calciatore), Marcello Mastroianni (attore), Franco Nero (attore), Sofia Loren (attrice), Roberto Benigni (regista), Toto Cotugno (cantante), Luchino Visconti (regista), Oriana Fallaci (giornalista), Giuseppe Verdi (compositore), Paolo Maldini (calciatore), Enzo Ferrari (costruttore di automobili), Gianna Nannini (cantante), Dante Alighieri (poeta),

Francesco Petrarca (poeta), Giovanni Boccaccio (scrittore), Leonardo da Vinci (genio), Michelangelo Buonarroti (artista), Pinocchio (personaggio da favola).

3. Označte šipkami profesi známých osobností:

Silvio Berlusconi	costruttore di automobili
Federico Fellini	
Romano Prodi	
Pier Paolo Pasolini	calciatore
Luchino Visconti	
Alberto Moravia	compositore
Elsa Morante	
Umberto Eco	giornalista
Eros Ramazzotti	
Andrea Bocelli	
Luciano Pavarotti	regista
Giuseppe Garibaldi	
Curzio Malaparte	cantante
Gabriele D'Annunzio	
Aldo Moro	
Alberto Tomba	attore/attrice
Paolo Rossi	
Gigi Buffon	sciatore
Marcello Mastroianni	
Franco Nero	poeta
Sofia Loren	
Roberto Benigni	
Toto Cotugno	scrittore/scrittrice
Luchino Visconti	
Oriana Fallaci	rivoluzionario
Giuseppe Verdi	
Paolo Maldini	
Enzo Ferrari	genio
Gianna Nannini	
Dante Alighieri	artista
Francesco Petrarca	
Giovanni Boccaccio	
Leonardo da Vinci	personaggio da favola
Michelangelo Buonarroti	
Pinocchio	politico

Davide di Michelangelo

4. Poslechněte si a pak přečtěte názvy věcí: odhadnete jejich význam?

opera, grappa, cantilena, riviera, gondola, Giro d'Italia, portale, rotonda, piccola, commedia dell'arte, pizzeria, ristorante, panetteria, spaghetti, autostrada, radio, televisione, telefono, fotografia, bicicletta, motocicletta, cravatta, università, facoltà, verità, libertà, umanità

5. Poslechněte si a pak přečtěte názvy italských jídel a nápojů. Jestlipak víte, co se pod nimi skrývá?

pizza, lasagne, tortellini, tiramisù, vino, grappa, rucola, broccoli, penne, parmigiano, cappuccino, polenta, caffè espresso, salame, cioccolata, melone, spaghetti, gnocchi, tonno, gelato

6. Poslechněte si a pak přečtěte následující výrazy z oblasti hudby. Uměli byste je přeložit?

tenore, soprano, basso, alto, tono, pianoforte, contrabbasso, chitarra, programma, dramma, piano, pianissimo, allegro, daccapo, a cappella, musica da camera, opera, operetta, musica, melodia, adagio, intermezzo, crescendo, decrescendo, notturno, tempo

7. Víte, že Italové pro lepší srozumitelnost při hláskování obtížných slov používají většinou zeměpisné názvy? Např.: A – come Ancona

A	Ancona	N	Napoli, Novara
B	Bologna, Bari	O	Otranto
C	Catania, Como	P	Palermo, Pisa
D	Domodossola	Q	Quarto
E	Empoli	R	Roma
F	Firenze	S	Savona
G	Genova	T	Torino, Trieste
H (acca)	hotel	U	Udine
I	Imola	V	Venezia, Verona
J	jolly	W (doppia vu)	Washington
K (kappa)	kursaal	X (ics)	xilofono
L	Livorno	Y (ipsilon)	yogurt
M	Milano, Modena	Z (zeta)	Zara

Piazza San Marco – Venezia

●●● SAPEVATE CHE...

Věděli jste, že Itálie má 20 regionů?

L'Italia ha 20 (venti) regioni. Ogni regione ha un capoluogo.

Regione	Capoluogo	Regione	Capoluogo
Valle d'Aosta	Aosta	Marche	Ancona
Piemonte	Torino	Lazio	Roma
Liguria	Genova	Abruzzo	L'Aquila
Lombardia	Milano	Molise	Campobasso
Trentino-Alto Adige	Trento	Campania	Napoli
Veneto	Venezia	Puglia	Bari
Friuli-Venezia Giulia	Trieste	Basilicata	Potenza
Emilia Romagna	Bologna	Calabria	Catanzaro
Toscana	Firenze	Sicilia	Palermo
Umbria	Perugia	Sardegna	Cagliari

1. Přečtěte z mapy názvy všech regionů a jejich hlavních měst:

2. Zkuste nakreslit sami mapu Itálie s regiony.

VOCABOLI

capitale <i>f</i> [kapitàle]	hlavní město
carta <i>f</i> geografica [kàrta džeografika]	mapa
fiume <i>m</i> [fiùme]	řeka
Italia <i>f</i> [Itàlija]	Itálie
mare <i>m</i> [màre]	moře
montagna <i>f</i> [montàña]	hora

paese <i>m</i> [paèze]	země; obec
regione <i>f</i> [redžòne]	region; kraj
stato <i>m</i> [stàto]	stát
capoluogo <i>m</i> [kapoluògo]	hlavní město regionu
ha (3. sg.) [a]	má
ogni <i>m, f</i> [oni]	každý/á

LEZIONE 1

1

Professoressa: Buongiorno a tutti. Mi chiamo Anna Russo e sono la vostra insegnante di lingua italiana.

Karel: Buongiorno, io sono Karel, sono ceco di Praga.

Hana: Buongiorno, io sono Hana e anche io sono ceca, ma di Brno.

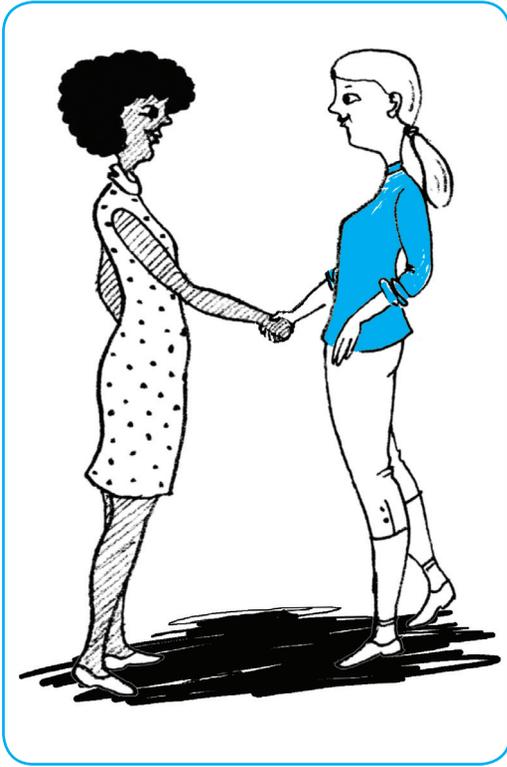
Giulia: Ciao, come ti chiami? Io mi chiamo Giulia.

Pavel: Ciao Giulia, piacere, io sono Pavel.

Giulia: Piacere. Di dove sei, Pavel?

Pavel: Io sono ceco di Pilsen. E tu, sei italiana?

Giulia: Sì, sono italiana di Genova.

Hana: Buongiorno, professoressa.

Professoressa: Buongiorno, Hana.

Hana: Lei è italiana?

Professoressa: Sì, sono di Genova.

Hana: Genova è in Liguria?

Professoressa: Sì. E' una città grande.

Hana: Come è Genova?
E' interessante?

Professoressa: Sì, è la città
di Cristoforo Colombo.

Giulia: Ciao Karel. Dove è Hana?

Karel: Ciao. Hana è a Roma,
la capitale d'Italia.

Giulia: Grazie.

Karel: Prego.

Pietro: Ciao, come ti chiami?

Karel: Ciao, mi chiamo Karel, e tu?

Pietro: Io mi chiamo Pietro.
Di dove sei?

Karel: Sono ceco, di Praga, e tu?

Pietro: Io sono italiano di Milano.

Karel: Dove è Milano?

Pietro: Milano è in Lombardia, in Italia. Sei uno studente di italiano?

Karel: Sì, sono a Roma come studente di italiano. E tu? Perché sei a Roma?

Pietro: Io sono professore di lingua italiana.

VOCABOLI

a	do; v; 3. pád	Lei [Lèj]	Vy
adesso	nyní; teď	lei	ona
albero m	strom	lingua f	jazyk
americano/a	americký/á	loro	oni
angolo m	kout(ek); roh	ma	ale
anche	také	mi chiamo [mi kijàmo]	jmenuji se
antico/a	starobylý/á; starý/á	molto	velmi, mnoho
austríaco/a	rakouský/á	no	ne
buonanotte	dobrou noc	noi	my
buongiorno [buondžòrno]	dobrý den	per esempio	například
buono/a	dobrý/á	perché	proč; protože
capitale f	hlavní město	piacere [pijačère] irr.	těší mne
cecce/a	český/á	prego	prosím
classe f	třída	professore m/ professoressa f	profesor/profesorka
come	jak; jaký/á	radio f	rozhlas
di	z; od; 2. pád	ragazzo m/ ragazza f	chlapec/ dívka
di dove	odkud	ristorante m	restaurace
dottore m	doktor	russo/a	ruský/á
dove	kde; kam	salve	dobrý den; ahoj
esempio m	příklad	scuola f	škola
esercizi m pl	cvičení (pl)	sei [sèj]	jsi
essere irr.	být	sì	ano
francese m, f	francouzský/á	signorina f	slečna
giorno m	den	sono [sòno]	jsem
grammatica f	mluvnice, gramatika	spagnolo/a	španělský/á
grande m, f	velký/á	studente m/studentessa f	student/studentka
grazie	děkuji	tedesco/a	německý/á
in	v; na; do	ti chiami [ty kijàmi]	jmenuješ se
ingegnere m	inženýr	tu	ty
inglese m, f	anglický/á	tutte	všechny
insegnante m, f [inseñànte]	učitel/ka	tutti	všichni
interessante m, f	zajímavý/á	vocaboli m pl	slovíčka
io [ijo]	já	voi	vy
italiano/a	italský/á	vostro, vostra	váš, vaše

GRAMMATICA

1. Sloveso essere

Essere/být

Io [io] sono	Noi siamo
Tu sei	Voi siete
Lui/lei è	Loro sono
Io non sono	Noi non siamo
Tu non sei	Voi non siete
Lui/lei non è	Loro non sono

2. Osobní zájmena

Osobní zájmena se v italštině užívají podobně jako v češtině, například pro zdůraznění podmětu: **Tu** sei italiano ma **io** sono ceco. **Ty** jsi Ital, ale **já** jsem Čech.

3. Zápor

Tu sei italiana?	NO. (no stojí samostatně) NON sono italiana. (non dává do záporu sloveso nebo jiné slovo) NO, NON sono italiana. (zápory můžete v jedné větě kombinovat)
------------------	---

4. Vykání

jedné osobě
vykáme **3. osobou j. č.**
zájmeno má tvar **Lei**

Lei è tedesco? – **Vy** jste Němec?
Lei è tedesca? – **Vy** jste Němka?

několika osobám
vykáme **2. osobou mn. č.**

E **voi** siete di Praga? – A **vy** jste z Prahy?

Slovesný tvar 3. os. j. č. „come si chiama?“ bez kontextu můžeme tedy přeložit:

Jak se jmenujete? (pane nebo paní)
Jak se jmenuje? (ona nebo on)

5. Podstatná jména a přídavná jména

Na rozdíl od českého jazyka rozeznává italština pouze dva rody: **rod mužský (maschile – M)** a **rod ženský (femminile – F)**. U podstatných jmen však většinou stojí členy (il professore, l'insegnante). Výjimku tvoří např. vlastní jména: Lucia, Carlo a jména měst a vesnic: Roma, Bibione.

Přídavná jména se shodují v rodě a čísle se jménem podstatným. Většinou stojí za ním (la lingua italiana). Některá přídavná jména se však kladou před substantivum. Jsou to většinou krátká přídavná jména, která jsou často užívaná, která vyjadřují nějakou stálou vlastnost nebo subjektivní názor (una buona professoressa).

Někdy mohou stát jak před jménem podstatným, tak za ním. V těchto případech mívají přídavná jména před substantivem přenesený význam, např. un grande poeta (velký = významný básník) × una città grande (velké město = město s velkým počtem obyvatel/ o velké rozloze).

Koncovky podstatných a přídavných jmen.

Pro rod mužský je typická koncovka **-O** (il giorno, italiano)

Pro rod ženský je typická koncovka **-A** (la lingua, ceca)

Podstatná a přídavná jména zakončená na **-E** mohou být rodu mužského nebo ženského:
lo studente, francese; la classe, inglese

Některá substantiva se tomuto pravidlu vymykají:

il giornalista, la radio

6. Členy

Rod	Člen neurčitý	Člen určitý	Podstatné jméno
M	un	il	giorno
M	un	l'	albero (začíná samohláskou)
M	uno	lo	studente (začíná s + souhláska)
M	uno	lo	zero (začíná z)
M	uno	lo	gnocco (začíná skupinou gn)
F	una	la	lingua
F	un'	l'	università (začíná samohláskou)

Una/la università (tento tvar se sice používá v moderní italštině i před samohláskou, my vám ale doporučujeme užívat tvar uvedený v tabulce).

Členy se většinou do českého jazyka **nepřekládají**:

E' il signor Rossi. To je pan Rossi. E' una città antica. Je to starobylé město.

Určitý člen použijeme tehdy, mluvíme-li o věci známé, jedinečné, o které jsme se již zmínili.

Někdy může být překládán ukazovacím zájmenem ten(to) / ta(to):

Il signore è italiano?

La pizza è buona.

Ten pán je Ital?

Ta pizza je dobrá.

Neurčitý člen je spojován s věcmi neznámými, o kterých jsme dosud nehovořili. Někdy ho můžeme přeložit výrazy jeden, nějaký, jakýsi:

C'è **un** signore...

Je tu **nějaký** pán...

7. Pádové vztahy

Na rozdíl od českého jazyka nemůžeme v italštině skloňovat pomocí koncovek. Pádové vztahy vytváříme pomocí předložek:

Český 2. pád vyjádříme obvykle předložkou **di**:

Il professore **di** lingua italiana – profesor italštiny

La capitale **d'**Italia – hlavní město Itálie

Český 3. pád vyjádříme obvykle předložkou **a**:

Buongiorno **a** tutti – dobrý den všem

L'ANGOLO DEI PERCHÉ

■ Pokud znáte přídavné jméno označující národnost, umíte utvořit i jméno příslušníka příslušného národa a většinou i název jazyka, kterým hovoří:

přídavné jméno	příslušník národa	jazyk
italiano, italiana	un/l'italiano, un'/l'italiana	l'italiano
ceco, ceca	un/il ceco, una/la ceca	il ceco
inglese	un/l'inglese, un'/l'inglese	l'inglese
slovacco, slovacca	uno/lo slovacco, una/la slovacca	lo slovacco
tedesco, tedesca	un/il tedesco, una/la tedesca	il tedesco

Pozor!

V češtině píšeme Čech, Ital, Angličan, v italštině il ceco, l'italiano, l'inglese, tzn. stejný tvar jako pro pojmenování jazyka – čeština, italština, angličtina.

■ **Věty jako:**

E' la capitale.

Je **to** hlavní město.

E' Giorgio.

překládáme

To je Jiří.

E' Praga.

To je Praha.

■ Buongiorno, **signore** / **dottore** / **ingegnere**!

Maria, ti presento il **signor** Rossi, il **dottor** Verdi, l'**ingegner** Giordana!

Následuje-li za titulem příjmení, titul ztrácí koncové **-e**.

Roma è la capitale

ESERCIZI

1. Čtěte:

giusto, giudice, gela, gente, Giacomo, Luigi, artigiano, parmigiano, giallo, fagiolo, legame, leghe, legge, legislatura, righe, Genova, Ginevra, Galileo, Giordano, Cesare, marcia, sconto, farmacia, arco, bacio, Cremona, cerimonia, Calabria, cifra, Michele, scusa, piacere, bosco, sci, scheda, scimmia, scivolare, scappare, asciutto, schermo

2. a) Hláskujte své jméno, např. *Maria: Emme come Milano, A come Ancona, Erre come Roma, I come Imola, A come Ancona*

2. b) Hláskujte jméno města, ve kterém jste se narodili a ve kterém bydlíte:

3. Doplňte člen určitý a neurčitý:

(1) bar, (2) zero, (3) università, (4) motocicletta, (5) studente, (6) bicicletta, (7) gnocco, (8) insegnante, (9) lingua, (10) capitale, (11) ristorante, (12) professoressa, (13) ceco, (14) facoltà, (15) italiano, (16) ragazza, (17) pizza, (18) cappuccino

4. Doplňte chybějící hlásky:

(1) uno studente frances ..... , (2) un ristorante italian ..... , (3) la capitale austriac ..... , (4) un professore ingles ..... , (5) una professoressa ingles ..... , (6) una motocicletta spagnol ..... , (7) una bicicletta russ ..... , (8) la lingua cec ..... , (9) un bar italian .....

5. Doplňte předložky:

(1) Maria è una ragazza ..... Praga. (2) E' una studentessa ..... italiano. (3) Dove è Praga? Praga è ..... Repubblica Ceca. (4) Dove è adesso Maria? Maria adesso è ..... Roma. (5) Genova è ..... Liguria. (6) Luca è ..... scuola.

6. Najděte správný region podle mapy a odpovězte:

Dove è Milano? – Milano è in Lombardia	Dove è Aosta?
Dove è Ancona?	Dove è Roma?
Dove è Napoli?	Dove è Bari?
Dove è Palermo?	Dove è Sassari?

7. Odpovídejte:

Di dove è Jaroslav Seifert? (Praga)	Jaroslav Seifert è di Praga
Di dove è Karel Gott? (Pilsen)	.....
Di dove è Sofia Loren? (Roma)	.....
Di dove è Romano Prodi? (Bologna)	.....
Di dove è Luciano Pavarotti? (Modena)	.....
Di dove è Jiří Menzel? (Praga)	.....

8. Tvořte minialogy podle vzoru:

Come ti chiami? – Io sono Anna. Sei italiana? – No, ceca. Sono di Praga.

Francesca	Roma	italiano/a
Petr	Praga	ceco/a
John	Londra	inglese
Marc	Parigi	francese
Vasilij	Mosca	russo/a
Carmen	Madrid	spagnolo/a
Greta	Berlino	tedesco/a
Hans	Vienna	austriaco/a
George	Washington	americano/a

9. Doplňte vhodný pozdrav:

..... Gianni! ..... Signore! ..... Signorina! ..... Lucia!
..... Marco! ..... Signora! ..... Signore! ..... Graziella!

10. Jak budete reagovat?

1. Grazie! .....
2. Buongiorno! .....
3. Mi chiamo Paolo. ....
4. Di dove sei? .....
5. Come ti chiami? .....
6. Dove è Roma? .....
7. Come si chiama la capitale ceca? .....

11. Odpovídejte záporně podle příkladu:

Sei di Milano? No, non sono di Milano.

- La signora Rossi è francese? .....
- Giovanni è di Pisa? .....
- Mario, sei spagnolo? .....
- Hana è di Opava? .....
- La professoressa Anna è di Firenze? .....
- Paolo, sei di Palermo? .....
- Voi siete di Torino? .....
- Maria è russa? .....
- Loro sono di Praga? .....
- Il signor Verdi è austriaco? .....

12. Přeložte

Dobrý den! Jak se jmenuješ? Odkud jsi? Jmenuji se Luca Cervone a jsem z Neapole. Kde je Neapol? Neapol je v Itálii. Já se jmenuji David Bílý a jsem z Prahy. Jaká je Praha? Je to velmi staré město. Já jsem Carlo. Těší mne, já jsem Francesca. Jsi Italka? Ne, jsem Španělka, jsem z Madridu. Ty jsi Ital? Ano, já jsem Ital. Praha je v České republice.

ABBIAMO IMPARATO

Umíte se představit a pozdravit. Umíte také poděkovat.

Buongiorno!

Buonasera!

Buonanotte!

Ciao!

Salve!

Come ti chiami?

Come si chiama?

Mi chiamo Monica Del Ponte.

Piacere!

Di dove sei/è?

Sono di Milano.

Grazie.

Prego.

Dobrý den!

Dobrý večer!

Dobrou noc!

Ahoj!

Ahoj! Dobrý den!

Jak se jmenuješ?

Jak se jmenujete?

Jmenuji se Monica Del Ponte.

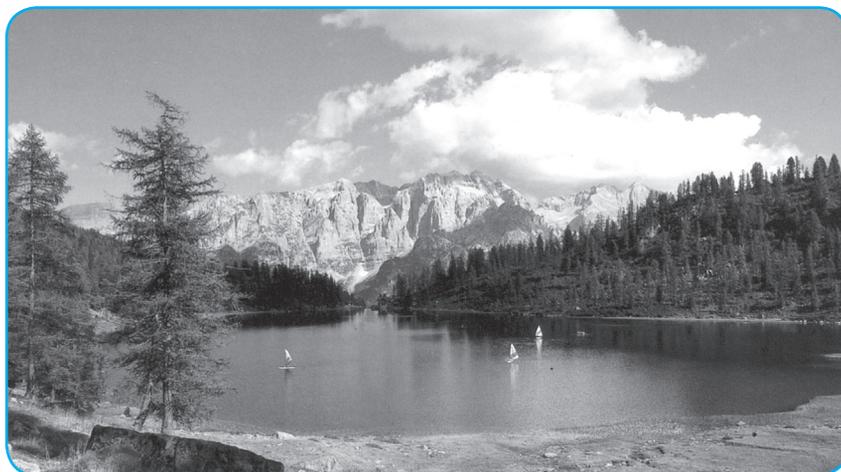
Těší mne!

Odkud jsi/jste?

Jsem z Milána.

Děkuji.

Prosím.

Le Alpi

●●● SAPEVATE CHE...

1. Zkuste zakreslit do prázdné mapy Itálie největší řeky, jezera a moře, která Itálii obklopují. Přeložte jejich názvy do češtiny.

- (a) Dove è il Mare Ionio? (b) Dove è il Mare Tirreno? (c) Dove è il Mare Mediterraneo?
(d) Dove è il Mare Adriatico? (e) Dove è il Mare Ligure? (f) Dove è il Po?
(g) Dove è l'Arno? (h) Dove è l'Adige? (i) Dove è il Tevere?
(j) Dove è il Lago di Como? (k) Dove è il Lago Maggiore? (l) Dove è il Lago di Garda?

VOCABOLI

c'è
ci sono
fiume *m*

(tam) je
(tam) jsou
řeka

lago *m*
mare *m*

jezero
moře

LEZIONE 2

2

Giulia: Ciao, Pavel.

Pavel: Ciao, Giulia.

Giulia: Dove vai?

Pavel: Io vado in un bar non molto lontano, ho un appuntamento con Anna, la nostra professoressa. E tu?

Giulia: Adesso vado a scuola, ho una lezione.

Pavel: Bene, allora ciao.

Giulia: Ciao.

Pavel: Buongiorno, professoressa.

Professoressa: Buongiorno, Pavel.

Pavel: Scusi, sono un po' in ritardo.

Professoressa: No, va bene. Ho sete, prendo una granita, e tu?

Pavel: Io prendo un espresso, grazie.

Professoressa: Allora un caffè e una granita per favore!

Il cameriere: Sì, subito!

Professoressa: Dove è Hana?

Pavel: Anna è a scuola.

Professoressa: Anna? Ma Hana, la ragazza cieca?

Pavel: Ah Hana! Hana che ha i capelli biondi e gli occhi verdi?

Professoressa: Sì.

Pavel: Hana è a casa, perché ha molto lavoro.

Professoressa: Pavel, da quanto tempo sei a Roma?

Pavel: Sono a Roma da una settimana.

Professoressa: Hai amici qui a Roma?

Pavel: Sì, ho due amiche spagnole e un amico slovacco.

Professoressa: Dove sono?

Pavel: Adesso sono in gita a Firenze.

Professoressa: Il conto per favore! Quanto è?

Il cameriere: Sono due euro.

Professoressa: Prego.

Il cameriere: Grazie.

Professoressa: Ciao ragazzi, dove andate?

Pietro: Buongiorno professoressa, andiamo in un bar, abbiamo fame e sete.

Professoressa: Va bene, allora buon appetito!

Paola: Ciao, Pietro.

Pietro: Ciao, Paola.

Paola: Scusa Pietro, hai il programma di studio?

Pietro: No, ma le ragazze in classe hanno il programma di studio.

Paola: Grazie, vado da loro.

VOCABOLI

acqua <i>f</i>	voda
albergo <i>m</i>	hotel
allora	tak; tedy
altrettanto	nápodobně
amico <i>m/ amica f</i>	přítel/ přítelkyně
andare <i>irr.</i>	jít; jet
anno <i>m</i>	rok
appetito <i>m</i>	chuť
appuntamento <i>m</i>	setkání; schůzka
arancia <i>f</i>	pomeranč
avere <i>irr.</i>	mít
avere caldo	cítit teplo
avere fame	mít hlad
avere freddo	cítit zimu
avere fretta	spěchat
avere sete	mít žízeň
avere sonno	být ospalý
azzurro/a	světlemodrý/á
bambino <i>m/ bambina f</i>	chlapeček/ holčička
bar <i>m</i>	kavárna
barba <i>f</i>	plnovous
bene	dobře
bianco/a	bílý/á
biondo/a	světlolvasý/á
bravo/a	výborný/á
caffè <i>m</i>	káva
caldo <i>m</i>	teplo
cameriere <i>m</i>	číšník
camicia <i>f</i>	košile
capello <i>m</i>	vlas
casa <i>f</i>	dům
conto <i>m</i>	účet
con	s
costare	stát (<i>o ceně</i>)
da	od (<i>v čase</i>)
da loro	k nim, u nich
da quanto tempo	jak dlouho
difficile <i>m, f</i>	obtížný/á
domani	zítra
dopo	po; potom
due	dva/dvě
essere in anticipo	být v předstihu; přijít dříve
fame <i>f</i>	hlad
farmacia <i>f</i>	lékárna
fratello <i>m</i>	bratr
freddo <i>m</i>	chlad; zima
fretta <i>f</i>	spěch
formaggio <i>m</i>	sýr
frutta <i>f</i>	ovoce
gatto <i>m</i>	kocour
gemello <i>m</i>	dvojče
già	už, již
gita <i>f</i>	výlet

granita <i>f</i>	nápoj z ledové tříště
intelligente <i>m, f</i>	inteligentní
interessante <i>m, f</i>	zajímavý/á
lavoro <i>m</i>	práce
lezione <i>f</i>	lekce, vyučování
lì	tam
libro <i>m</i>	kniha
lontano	daleko; vzdálený
loro	oni, ony
macchina <i>f</i>	automobil
mese <i>m</i>	měsíc
minerale <i>m, f</i>	minerální
minuto <i>m</i>	minuta
nero/a	černý/á
nostro, nostra	náš, naše
nuovo/a	nový/á
occhio <i>m</i>	oko
oliva <i>f</i>	oliva
ora <i>f</i>	hodina
parlare	mluvit
per favore	prosím
piccolo/a	malý/á
poco	málo
prendo	vezmu si; dám si
problema <i>m</i>	problém
programma <i>m</i>	program
quanto	kolik
quanto costa	kolik stojí
qui	zde, tady
repubblica <i>f</i>	republika
ritardo <i>m</i>	zpoždění
scusa, scusate	promiň, promiňte
scusare	prominout
sete <i>f</i>	žízeň
settimana <i>f</i>	týden
simpatico/a	sympatický/á
sonno <i>m</i>	spánek
spesso	často
straniero <i>m, f</i>	cizí
studio <i>m</i>	studium
subito	ihned
succo <i>m</i>	šťáva; džus
tanto	tolik, hodně
tempo <i>m</i>	čas
tutto il mondo	celý svět; všichni
un poco, un po'	trochu
valigia <i>f</i>	zavazadlo, kufr
vecchio/a	starý/á
verde <i>m, f</i>	zelený, zelená
zio <i>m/zia f</i>	strýc/teta

GRAMMATICA

1. Slovesa avere a andare

avere/mít		andare/jít, jet	
ho [o]	abbiamo	vado	andiamo
hai [ai]	avete	vai	andate
ha [a]	hanno [a'no]	va	vanno

Pozor!

Souhláska h (akka) se nikdy nevyslovuje!

2. Tvoření množného čísla podstatných a přídavných jmen

Koncovky množného čísla podstatných a přídavných jmen

Rod	Číslo jednotné	Číslo množné
M	-o	-i
M	-e	-i
M	-a	-i
F	-a	-e
F	-e	-i

Il ragazzo italiano	=	i ragazzi italiani
L'insegnante inglese	=	gli insegnanti inglesi
Lo studente ceco	=	gli studenti cechi
Il giornalista	=	i giornalisti
La ragazza italiana	=	le ragazze italiane
L'insegnante francese	=	le insegnanti francesi
La buona madre	=	le buone madri

Pokud je substantivum rodu mužského zakončeno na **nepřízvučné -io**, v **množném čísle** má v koncovce pouze **jedno -i**.

il viaggio – i viaggi   lo studio – gli studi

Množné číslo členu určitého

Rod	Člen určitý sg.	Člen určitý pl.	Podstatné jméno
M	il	i	giorni
M	l'	gli	alberi (začíná samohláskou)
M	lo	gli	studenti (začíná s + souhláska)
M	lo	gli	zeri (začíná z)
M	lo	gli	gnocchi (začíná skupinou gn)
F	la	le	lingue
F	l'	le	università (začíná samohláskou)

Neurčitý člen většinou množné číslo netvoří. Může ho nahradit člen dělivý, který vysvětlíme později.

Un professore = (dei) professori

Una ragazza = (delle) ragazze

Pozor!

Některá **substantiva** tvoří plurál pouze tvarem členu, sama **se** však **nemění**. Jsou to např.:

a) slova cizího původu	il computer	=	i computer
b) podstatná jména s psaným přízvukem	l'università	=	le università
c) zkrácená podstatná jména rodu ženského	la radio	=	le radio
d) substantiva jednoslabičná / končící na souhlásku	il bar	=	i bar

Podstatná a přídavná jména zakončená na **-co** si většinou v plurálu zachovávají **tvrdou výslovnost**, substantiva a adjektiva končící na **-ico** mívají naopak **výslovnost měkkou**.

il ceco = i **cechi**

slovacco = slovacchi

ale

l'amico = gli amici

simpatico = simpatici   výjimka: antico = antichi

Koncovky **rodu ženského** na **-ca** si uchovávají v plurálu **tvrdou výslovnost**

la ceca = le **ceche**

slovacca = slovac**che**

l'amica = le amic**he**

simpatica = simpatic**he**

Koncovky **rodu ženského** na **-cia, -gia** mají v plurálu:

Cie [cía], **gie** [gíe] – pokud jsou přízvučné – **farmacia** [farmacía] – **farmacie** [farmacíe]

Cie, gie – pokud jim **předchází samohláska** – **valigia** – **valigie**

Ce, ge – pokud jim **předchází souhláska** – **arancia** – **arance**

3. Výrazy jako **molto, poco, tanto, quanto se chovají:**

a) jako **příslovce** (nemění se). Roma è una città **molto** antica. Řím je velmi staré město.

b) jako **přídavné jméno** (pojí se s podstatným jménem a shoduje se s ním v rodě i čísle).
Anna ha **molti** amici italiani e **molte** amiche ceche.

c) jako **zájmeno**. **Pochi** parlano italiano.

☺ Molti studenti parlano molto bene molte lingue straniere.

L'ANGOLO DEI PERCHÉ

■ České „**prosím**“ vyjádříme dvojitým způsobem:

Per favore, dove è l'Università di Carlo? – (*žádost*) Prosím vás, kde je Karlova univerzita?

Grazie. – **Prego**. (*odpověď na poděkování*) Děkuji. – Prosím.

■ **Scusa!** – Promiň!

Scusi! – Promiňte! (*vykání*)

■ Předložkou „**da**“ můžete vyjádřit dobu, po kterou vykonáváte nějakou činnost.

Da quanto tempo sei qui? – Sono a Praga **da** un mese.

Da un minuto. Minutu.

Da un' ora. Hodinu.

Da un giorno. Den.

Da una settimana. Týden.

Da un mese. Měsíc.

Da un anno. Rok.

■ Sloveso „**avere**“ tvoří řadu ustálených spojení:

ho sete mám žízeň

ho fame mám hlad

ho sonno jsem ospalý/ ospalá

ho freddo je mi zima

ho caldo je mi teplo

ho fretta spěchám

■ **Vado**   **in** un bar   Jdu   **do** baru.
                  a scuola   **do** školy.
                  da loro.   **k** nim (*k osobám*).

■ **Prendo** un cappuccino.   **Dám** si cappuccino.

■ Il signor Rossi e la signora Rossi sono qui?   Pán a paní Rossi jsou tady?
    Sì, **i Rossi** sono già qui.   Ano, **manželé Rossi** jsou již tady.
    I Novák non ci sono, sono in Italia.   **Novákovi** tady nejsou, jsou v Itálii.

ESERCIZI:

ČTĚTE

Giovanna, donna, ginnastica, mamma, dramma, programma, grammatica, motocicletta, bicicletta, Nicoletta, cravatta, sigaretta, civetta, chitarra, giallo, intelligente, bello, difficile, ragazza, piccolo

1. Odpovězte podle textu:

- Dove va Giulia?
- Che cosa prende la professoressa? E che cosa prende Pavel?
- Dove è Hana?
- Da quanto tempo Pavel è a Roma?
- Dove sono gli amici di Pavel?
- Dove vanno i ragazzi e perché?

2. Tvořte množné číslo, např. *il professore – i professori*.

(1) il ritardo, (2) l'italiano, (3) il bar, (4) l'appuntamento, (5) il capello, (6) l'occhio, (7) il tempo, (8) l'amico, (9) il conto, (10) l'euro, (11) lo studente, (12) il ceco, (13) lo slovacco, (14) il ragazzo, (15) lo studio, (16) il programma, (17) l'insegnante (m), (18) la professoressa, (19) la scuola, (20) la lezione, (21) la ragazza, (22) la casa, (23) la gita, (24) la settimana, (25) l'amica, (26) la capitale, (27) la francese, (28) la ceca, (29) l'inglese (m), (30) l'italiana, (31) l'insegnante (f), (32) la camicia, (33) l'arancia

3. Doplňte člen určitý a pak převedte do množného čísla.

Vzor: *appuntamento* = *l'appuntamento* – *gli appuntamenti*

- (1) ceco, (2) italiano, (3) capitale, (4) studente, (5) professore, (6) lingua, (7) bar, (8) arancia, (9) appuntamento, (10) professoressa, (11) scuola, (12) espresso, (13) capello, (14) farmacia, (15) lavoro, (16) classe, (17) programma, (18) ragazza, (19) amico, (20) settimana, (21) casa, (22) caffè, (23) valigia

4. Napište členy určité a tvořte množné číslo:

1. .... casa grande	6. .... ragazzo ceco	10. .... arancia buona
2. .... capello nero	7. .... professoressa italiana	11. .... oliva nera
3. .... cantante simpatico	8. .... barba bianca	12. .... bar lontano
4. .... studentessa brava	9. .... zio vecchio	13. .... programma interessante
5. .... figlia adulta		

5. Doplňte:

- (1) Il professor ..... slovacc ..... , (2) le citt ..... antic ..... , (3) i capell ..... biond ..... , (4) gli ochch ..... verd ..... , (5) le ragazz ..... ingles ..... , (6) i programm ..... interessant ..... (7) le lezion ..... italian ..... , (8) gli amic ..... cec ..... , (9) le scuol ..... frances ..... , (10) le class ..... spagnol .....

6. Spojte výrazy z jednotlivých sloupců:

	ragazza	verdi
	scuole	italiani
	amico	biondi
Il	bar	interessante
L'	casa	antica
Lo	programma	piccolo
La	capitale	spagnolo
Gli	capelli	francesi
I	occhi	inglese
Le	studio	simpatico
	studentessa	ceca
	professore	interessanti
	città	
	lavori	

7. Doplněte, je-li to nutné, správný člen:

1. .... Rossi sono signori molto simpatici.
2. .... problema non è difficile.
3. .... Moldava è in Repubblica ceca.
4. Domani è .... giorno di San Nicola.
5. Tu non sei ..... spagnola.
6. .... mamma è a casa.
7. Prendo ..... acqua minerale.
8. .... libri sono interessanti.
9. Mario è ..... ragazzo intelligente.
10. .... mamma di Serena ha ..... macchina nuova.
11. Ho ..... gatto.

8. K podstatným jménům přiřazujte ve správných tvarech výrazy *molto, poco, tanto, quanto*:

amici, ragazze, programmi, scuole, studenti, professori, lezioni, bar, scuole, cechi, italiani, francesi, slovacche, spagnole, capelli, espresso, caffè, gite, concerti, appuntamenti, classi

9. Doplněte sloveso *avere*:

- (1) Maria ..... i capelli neri e gli occhi azzurri. (2) Noi siamo gemelli e ..... gli occhi verdi. (3) Io ..... un amico a Praga. (4) Voi ..... la macchina? (5) Giovanni e Giacomo ..... la lezione di lingua italiana. (6) Maria, ... tempo adesso? (7) Luca, ... molti amici italiani? (8) Noi ..... un appuntamento con la professoressa.

10. Doplněte sloveso *andare*:

- (1) Piero, dove ..... ? (2) Noi ..... a casa. (3) Giovanni e Giacomo ..... in Italia, a Napoli. (4) La studentessa ..... a scuola. (5) Adesso voi ..... a Brno? (6) Io ..... in albergo. (7) Noi ..... in un bar. (8) Lucia, ... in Francia?

11. Vyberte si výrazy z jednotlivých sloupců a tvořte minialogy.

Např.: *Da quanto tempo sei a Praga? – Da una settimana.*

	Roma		un mese
	scuola		un anno
in	Praga		due ore
a	Genova	da	un' ora
	Italia		una settimana
	Repubblica ceca		due giorni
	albergo		
	lezione		

12. Odpovídejte záporně celou větou:

Vai in un bar?	Vai a scuola?
Il bar è molto lontano?	Hai i capelli biondi?
Hai sete?	Hai gli occhi neri?
Avete molta fame?	Vai in Italia?
Sei italiano/a?	Andate a Roma?
Hai molto lavoro?	Hai molto freddo?

13. Doplňte vhodné slovo:

- Maria ha gli ..... verdi e i ..... neri.
 Claudio e Mario sono in ....., a .....
- Noi abbiamo ..... e sete.
 Prendo un ..... e un succo di frutta.
 Siamo a Roma da una .....
- Ho un ..... con Anna.
 Pavel, da quanto ..... sei a Roma?

14. Odpovězte na otázky celou větou:

- Come ti chiami?
 Di dove sei?
 Dove vai dopo la lezione?
 Hai fratelli?
 Perché sei in Italia?
 Come è Praga?
 E Roma come è?

15. Přeložte:

Kam jdeš? Jdu do školy. Mám vyučování. Jak dlouho chodíš na hodiny italštiny? Už měsíc. Kde je Anna? Je na výletě. Dobrý den, paní profesorko! Kam jedete? Jedu do Itálie. Jdeme do restaurace. Není to moc daleko. Mám hlad a žízeň. Já jsem ospalá, jdu domů. Petr má schůzku s profesorem italštiny. Dám si pizzu a Coca-Colu. Kolik to stojí? V Itálii moc přátel nemám, ale mám mnoho přítelkyň v Madridu. Jak dlouho jsi v Praze? Jsem v Praze už rok.

16. Opakovací test. Z uvedených možností vyberte správné řešení.

- .... programma francese
a) il   b) la   c) una
- le camic.... verd....
a) -ie   b) -e   c) -ia
a) -e   b) -i   c) -a
- Maria .... capelli biondi.
a) è   b) a   c) ha
- Lucia, vai .... Francia?
a) a   b) per   c) in
- .... studenti slova....
a) i   b) le   c) gli
a) -che   b) -chi   c) -cchi
- Sono a Roma .... un mese.
a) -   b) da   c) in
- Buon appetito! - ....!
a) Piacere   b) Per favore   c) Grazie, altrettanto
- .... dove siete?
a) Di   b) Da   c) A

ABBIAMO IMPARATO

Umíte se omluvit. Umíte si objednat v restauraci a popřát dobrou chuť.

Scusi, sono in ritardo.

Sono in anticipo.

Ho fame e sete.

Una pizza ai quattro formaggi
e una Coca-Cola per favore!

Io prendo... .

Grazie. – Prego.

Buon appetito!

Grazie, altrettanto!

Un caffè per favore!

Il conto, per favore!

Quanto è?

Promiňte, jdu pozdě / mám zpoždění.

Jsem tu dřív / jdu dřív.

Mám hlad a žízeň.

Pizzu se čtyřmi druhy sýra
a Coca-Colu, prosím.

Já si dám... .

Děkuji. – Prosím.

Dobrou chuť!

Děkuji, nápodobně!

Jednu kávu, prosím!

Účet, prosím.

Kolik to dělá?

● ● ● SAPEVATE CHE...

1. Ještě trochu zeměpisu...

Vraťte se k mapičce v lekci 1 a zakreslete největší italská pohoří:

Dove sono le Alpi?

Dovo sono gli Appennini?

2. Gli italiani al bar

Gli italiani vanno al bar ogni mattina e prendono un caffè e un dolce. Ci sono vari tipi di caffè: l'espresso, il cappuccino, il caffè macchiato, il caffè corretto per esempio con la grappa, il marocchino, la granita al caffè e altri. Come dolce con il caffè prendono una brioche o una ciambella.

Espresso – je nápoj připravený v espresso kávovaru z jemně namleté kávy a vody. Káva se namele v kávomlýnku, dávka (zpravidla 7 gramů) se dá do páky, vloží do kávovaru, který přes ni pod tlakem tlačí – „presuje“ vodu. Pravé italské espresso vytéká 25 sekund a obsahuje 25 ml vody. Na hladině je tmavě hnědá pěna vysoká cca 1–2 mm. V České republice se většinou pije větší espresso, které je připravené také ze 7 gramů kávy, ale obsahuje více vody (80–200 ml).

Cappuccino – je původem italský kávový nápoj, který se skládá z 1/3 espressa, 1/3 mléka a 1/3 mléčné pěny. Do většího šálku si uděláme espresso a našleháme pěnu. Aby bylo cappuccino opravdu dobré, je ideální mít vychlazenou konvičku a vychlazené plnotučné mléko. Pěna se šlehá jemně, konečná teplota by neměla přesáhnout 70 °C, tzn. cappuccino by se mělo dát ihned po přípravě vypít, aniž byste se spálili. Důležité je, aby pěna byla opravdu kvalitní, neobsahovala žádné bublinky vzduchu (toho se docílí sklepáváním pěny v konvičce) a zároveň tvořila v hrnku alespoň 1,5 cm vysokou vrstvu. Cappuccino Italové pijí obvykle ráno.

Caffè macchiato – do espressa se přidá nepatrné množství mléka

Caffè corretto – espresso, do kterého se přidá koňak či grappa

Marocchino – espresso s mlékem posypané kakaovým práškem

Granita al caffè – ledová kávová tříšť, espresso se nechá zmraznout a mechanicky se rozdrtí

Brioche – sladké pečivo

Ciambella – pečivo podobné naší koblize

VOCABOLI

altro/a
dolce *m*
mattina *f*
per esempio
più
pranzo *m*

jiný/á
sladkost
ráno
například
vice
oběd

prendere
prima di
quando
tipo *m*
vario/a
verso

vzít; dát si
před
když
typ
různý/á
k; okolo

AD UNA FESTA DI COMPLEANNO

3

LEZIONE 3

Pavel e Hana vanno alla festa di compleanno di Anna. Ci sono gli amici di Anna e molti insegnanti.

- Pavel:* Buonasera, Anna.
Anna: Ciao Pavel, ciao Hana.
Pavel: Tanti auguri per il compleanno. Questi fiori sono per Lei.
Anna: Grazie. Che bei tulipani rossi! Prego, accomodatevi.
Hana: Buon compleanno! Quanta gente!
Anna: Sì, ah Pietro, ti presento Hana e Pavel, sono studenti di italiano.
Pietro: Piacere, Pietro.
Hana e Pavel: Piacere.
Pietro: Parlate italiano?
Hana e Pavel: Sì, un poco. Studiamo l'italiano, ma parliamo bene l'inglese e il tedesco.
Pietro: Io non parlo il tedesco e solo un poco l'inglese. Dove abitate qui a Roma?

3

Hana e Pavel: Abitiamo alla casa dello studente, siamo studenti cechi. Tu sei uno studente o lavori qui?

Pietro: Io lavoro qui a Roma, sono insegnante come Anna. Voi siete studenti?

Hana e Pavel: Sì, studiamo all'università.

Pietro: Che cosa studiate?

Pavel: Io studio filosofia e Hana studia economia.

Pietro: Interessante... Questa canzone è molto bella, io vado a ballare, Hana, tu balli?

Hana: Sì, ballo.

Pietro: Allora balliamo?

- Pavel:* Ciao, mi chiamo Pavel, e tu, come ti chiami?
- Annamaria:* Ciao, mi chiamo Annamaria, sei straniero?
- Pavel:* Sì, sono ceco.
- Annamaria:* Ma parli molto bene l'italiano!
- Pavel:* Grazie. Vado alle lezioni ogni giorno, ascolto la radio italiana su internet e guardo la televisione.
- Annamaria:* Allora sei proprio bravo!
- Pavel:* Prendi una birra?
- Annamaria:* No, grazie, guido la macchina. Ti piace Roma?
- Pavel:* Sì, mi piace tanto. E mi piacciono molto le canzoni italiane.
- Annamaria:* Sì? Ti piace cantare?
- Pavel:* Sì, mi piace ma sono stonato... suono la chitarra.

Fontana di Trevi

VOCABOLI

abitare	bydlet	lavorare	pracovat
accomodarsi	udělat si pohodlí; posadit se	leggere irr.	číst
allora	tedy; tak	lettera f	dopis
amare	mít rád; milovat	libero/a	volný/á
appartamento m	byt	mangiare	jíst
arancione m, f	oranžový/á	marrone m, f inv.	hnědý/á
ascoltare	poslouchat	mattina f	ráno
assistere (a qc)	být přítomen; účastnit se	mettere irr.	položít; dát
auguri!	všechno nejlepší; gratuluji	mío, mia	můj, moje
Austria f	Rakousko	momento m	moment; chvíle
autobus m	autobus	negozio m	obchod
ballare	tančit	non sta bene	není mu/jí dobře
bel, bello, bella	krásný/á	ogni m, f	každý, každá
bicchiere m	sklenice	per	pro
birra f	pivo	perdere irr.	ztrácet
blu m, f inv.	modrý/á	permettere irr.	dovolit
buonasera	dobrá večer	piacere irr.	líbit se
buono/a	dobrý/á	poesia f	báseň
cadere	padat; upadnout	politica f	politika
cantare	zpívat	prendere irr.	vzít, brát
canzone f	píseň	presentare	představit
casa f dello studente	studentská kolej	proprio	přímou; opravdu
castano/a	kaštanový/á	quale m, f	který/á; jaký/á
centro m	centrum, střed	quello, quella	ten, ta; onen, ona; tento, tato
che cosa	co	riposare	odpočívat
chiamarsi	jmenovat se	rispondere irr.	odpovídat
chiave f	klíč	rosa m, f inv.	růžový/á
chiedere (qc a q) irr.	přát se (koho nač); žádat (někoho o něco)	rosso/a	červený/á
chitarra f	kytara	scrivere irr.	psát
chiudere irr.	zavřít	sera f	večer
cinema m	kino	soldi m pl	peníze
classico/a	klasický/á	soprattutto	především
colore m	barva	Spagna f	Španělsko
compleanno m	narozeniny	spendere irr.	utratit
correre irr.	běžet	spesso	často
cucina f	kuchyně	Stati m pl uniti	Spojené státy
decidere (di)	rozhodnout se	stonato/a	falešný/á;
dipendere (da)	záviset (na)	storia f	bez hudebního sluchu
discutere	diskutovat; hovořit	straniero m	historie, dějepis
economia f	ekonomie	studiare	cizinec
festa f	oslava; svátek	su	studovat
filosofia f	filozofie	suonare	na
fiore m	květina	telefonare	hrát na hudební nástroj; znít
gente f sg	lidé	telefono m	telefonovat
Germania f	Německo	televisione f	telefon
giallo/a	žlutý/á	tornare	televize
grigio/a	šedý/á	tulipano m	vracet se
guardare (qc)	dívat se (na)	ufficio m	tulipán
guidare	řídít	vedere irr.	kancelář
informazione f	informace	vendere	vidět
			prodávat

vestito *m*
viola *inv.*

šaty
fialový/á

vita *f*
vivere *irr.*

život
žit

GRAMMATICA

1. Slovesa I. třídy slovesné

parlare (mluvit)

parlo   parliamo
parli   parlate
parla   parlano

parl -are

[parl -o   parl -iamo
parl -i   parl -ate
parl -a   parl -ano]

Podle tohoto vzoru se časují všechna slovesa, která mají v infinitivu koncovku **-are**, např. amare, cantare, ballare, lavorare, studiare, abitare, ascoltare, guidare, presentare, riposare, suonare, tornare.

2. Slovesa II. třídy slovesné

prendere (brát, vzít)

prendo   prendiamo
prendi   prendete
prende   prendono

prend -ere

[prend -o   prend -iamo
prend -i   prend -ete
prend -e   prend -ono]

Podle tohoto vzoru se časují v přítomném čase všechna slovesa, která mají v infinitivu koncovku **-ere**, např. vendere, rispondere, perdere, scrivere, vivere, assistere, cadere, chiedere, chiudere, decidere, dipendere, discutere, mettere, permettere, spendere, vedere.

3. Preposizioni articolate

Předložky **a, da, su, di, in** se pojí se členem určitým a vytvářejí „preposizioni articolate“.

Jednotné číslo

		a	da	su	di	in
M	il	al	dal	sul	del	nel
M	l'	all'	dall'	sull'	dell'	nell'
M	lo	allo	dallo	sullo	dello	nello
F	la	alla	dalla	sulla	della	nella
F	l'	all'	dall'	sull'	dell'	nell'

Např. Abito (**a + la**) **alla** casa (**di + lo**) **dello** studente. Studiamo (**a + l'**) **all'** università.

Množné číslo

		a	da	su	di	in
M	i	ai	dai	sui	dei	nei
M	gli	agli	dagli	sugli	degli	negli
F	le	alle	dalle	sulle	delle	nelle

Pozor!

Je možné analogicky utvořit tvary (**con + il**) **col** atd., které jsou však archaické, nicméně se s nimi můžete výjimečně setkat i v současné italštině.

4. Sloveso piacere

piacere (líbit se)

piaccio   piacciamo

piaci   piacete

piace   piaccio

Piacere je nepravidelné sloveso, které se nejvíce užívá ve 3. osobě sg. i pl.

Např.: Lo studio all'università mi piace molto. Studium na univerzitě se mi velmi líbí.

Ti piace la musica classica?   Líbí se ti vážná hudba?

Ti piacciono le canzoni italiane?   Máš rád italské písničky?

Pozor!

Podmětem v tomto typu věty je „la musica“, resp. „le canzoni“.

L'ANGOLO DEI PERCHÉ

- Italská slovesa se často pojí s určitou předložkou. Tyto předložkové vazby je nutné se učit spolu se slovesem, protože neodpovídají vždy českému jazyku.

andare **a**   Vado **a** ballare.   Jdu tančit.
guardare **qc**   Guardo la televisione.   Dívám se **na** televizi.

- **C'è, ci sono** – sloveso essere bývá velice často provázeno příslovcem *ci* (tady / tam), které se do českého jazyka překládá jen někdy (viz anglické *there is / there are*).

A Roma **ci sono** molti monumenti storici.   V Římě **je** mnoho historických památek.
C'è molta gente.   **Je tu/tam** mnoho lidí.

Naopak ve větách, kdy je před slovesem essere podmět, se toto příslovce neobjeví.

Roma è in Italia.   Řím je v Itálii.

- **C'è** – Končí-li jedno slovo samohláskou a pokud slovo následující samohláskou začíná, koncová samohláska prvního výrazu se většinou vypouští a je nahrazena apostrofem. Jedná se o tzv. **elizi**.

Uno studente d'italiano = uno studente di italiano

C'è anche una studentessa = ci è anche una studentessa

Quant'è? = Quanto è?

Dov'è? = Dove è?

- **Quanta gente!**
Quante macchine!

To je ale lidí! / Tady je ale lidí!

To je aut!

- **Che bei tulipani rossi!** To jsou krásné červené tulipány!

Přídavné jméno **bello** může být za podstatným jménem jako většina italských adjektiv. V tomto případě tvoří jednotné i množné číslo pravidelně:

Un albergo molto bello – velmi krásný hotel

I libri molto belli – velmi krásné knihy

nebo stojí před podstatným jménem a pak mění tvar podle určitého členu příslušného substantiva:

Il libro

E' un **bel** libro.

I libri

Sono **bei** libri.

L'albergo

E' un **bell'** albergo.

Gli alberghi

Sono **begli** alberghi.

La casa	E' una bella casa.	Le case	Sono belle case.
L'opera	E' una bell 'opera.	Le opere	Sono belle opere.

■ **Dipendere da** – záviset, záležet na něčem

Dipende dal tempo – záleží na počasí

Ti piacciono le canzoni italiane? – Máš rád italské písničky?

Dipende. – Jak kdy... – podle okolností... – přijde na to...

■ Jména italských **měst** jsou většinou **rodu ženského** a **čísla jednotného**.

Např.: Roma, Milano, Pompei.

Pompei è bella e famosa.

Pompeje jsou krásné a slavné.

■ Sloveso **leggere** (číst)

leggo   leggiamo

leggi   leggete

legge   leggono

■ **Buon compleanno!** – Všechno nejlepší k narozeninám!

■ Tvar **ad** vznikl z předložky **a** + souhlásky **d** (podobně spojka **e** mívá tvar **ed**). Toto **d** se k předložce či spojce připojuje tehdy, následuje-li za nimi slovo, které začíná na samohlásku. Vkládáme je tedy mezi dvě samohlásky pro snazší výslovnost a větší libozvučnost věty, jeho užití však není povinné.

ad una festa

lui **ed** io

Maria **ed** anche Anna

ESERCIZI

1. Čtěte:

Presento – presentano, parlo – parlano, lavoro – lavorano, ballo – ballano, canto – cantano, guardo – guardano, guido – guidano, suono – suonano, studio – studiano, abito – abitano.

Prendo – prendono, vendo – vendono, rispondo – rispondono.

Presentiamo – presentate, parliamo – parlate, lavoriamo – lavorate, balliamo – ballate, cantiamo – cantate, guardiamo – guardate, guidiamo – guidate, suoniamo – suonate, studiamo – studiate, abitiamo – abitare, prendiamo – prendete, vendiamo – vendete, rispondiamo – rispondete.

2. Porovnejte následující věty s textem a napište, jsou-li pravdivé (Vero) nebo ne (Falso):

I tulipani rossi sono per Hana.	V	F
Pavel e Hana parlano bene il francese.	V	F
Pavel e Hana abitano alla casa dello studente.	V	F
Pavel studia economia.	V	F
Hana studia medicina.	V	F
Annamaria non guida la macchina.	V	F
Pavel canta bene.	V	F

3. Převádějte slovesné tvary do jednotného, resp. množného čísla:

Dove abiti? Sono italiani. Studiano il ceco all'Università Carlo. Da quanto tempo lavora a Praga? Non parlo inglese. Cantiamo le canzoni italiane. Andate a lezione? Sei straniero? Il ragazzo non balla. Suoni il pianoforte? Questa classe è libera? Non abitiamo alla casa dello studente. Vai in Italia? Sei a Praga? Siete ceche? Lavori a Milano? Ti presentiamo Hana. Ascolti la radio? Guardo la televisione ogni giorno. Questo libro non mi piace.

4. Doplňte slovesa:

- Io (jít) ..... al cinema
 Noi (jíst) ..... le olive.
 Mario e Francesca (dívat se) ..... la televisione.
 Voi (poslouchat) ..... la radio?
 Quanto (stát) .....?
 Pietro (hrát) ..... il pianoforte.
 I Rossi (prodávát) ..... la macchina.
 Io (brát) ..... lezioni di italiano.
 Loro (psát) ..... una lettera.
 Tu (utrácet) ..... troppi soldi.

5. Doplňte správné sloveso:

guardare, lavorare, ballare, amare, abitare, ascoltare, studiare

1. Marco ..... la televisione.
2. Noi ..... la musica classica.
3. Voi ..... a Milano?

4. Mi piace molto .....
5. Elena ..... in un ufficio.
6. Io ..... l'italiano.
7. Anna ..... la cucina italiana.
8. Juan ..... la samba.
9. Gli studenti ..... la storia.

6. Tvořte správné tvary předložek spojených s určitým členem:

Studio (1) (a + l') Università Carlo. Vado (2) (a + la) festa di Anna. Torniamo (3) (da + l') albergo. Parla (4) (di + la) macchina di Paolo. Scrive (5) (di + il) nuovo film di Menzel. Telefonano (6) (da + gli) Stati uniti. Praga è la capitale (7) (di + la) Repubblica ceca. Mi piacciono le lezioni (8) (di + il) francese. Telefono (9) (a + gli) amici di Praga. Vado (10) (a + la) casa (11) (di + lo) studente. Siamo (12) (in + la) casa di Carlo.

7. Odpověďte na otázky: *Di che cosa parli/parlate?*

Parlo/parliamo	di	il Veneto
		gli Stati uniti
		la Spagna
		la Repubblica ceca
		l'Italia
		la Sicilia
		la Sardegna
		la Germania
		l'Austria
		il Vaticano

8. Doplňte správnou předložku a člen, bude-li to nutné:

- Vado (1) ..... festa (2) ..... compleanno.
 La festa è (3) ..... Anna.
 Telefono (4) ..... mia amica italiana.
 Sono studente (5) ..... facoltà di economia.
 Lavoro (6) ..... scuola.

Ho lezioni (7) ..... chitarra (8) ..... scuola.
 Torno (9) ..... casa.
 Abito (10) ..... un appartamento in centro.
 Lavoriamo (11) ..... mattina (12) ..... sera.
 Vado (13) ..... cinema.
 Torno (14) ..... scuola.
 Sono (15) ..... macchina (16) ..... Maria.
 Guido la macchina (17) ..... papà.

9. Doplňte správné tvary sloves na -ere

1. (prendere) Lei ..... l'autobus ogni mattina.
2. (perdere) Carlo ..... spesso le chiavi.
3. (leggere) Loro ..... il Corriere della Sera ogni mattina.
4. (scrivere) Daniela ..... poesie.
5. (vivere) Paul ..... a Parigi.
6. (vendere) I signori Fabbri ..... la casa.
7. (prendere) Io ..... un bicchiere d'acqua minerale.
8. (rispondere) Voi ..... al telefono.
9. (chiedere) Noi ..... un'informazione in italiano.
10. (mettere) Domani io ..... il vestito nuovo.
11. (vedere) Tu ..... la gente passare.
12. (correre) Gli atleti ..... veloce.
13. (chiudere) I negozi ..... alle otto.
14. (leggere) Lei ..... i libri di Umberto Eco.
15. (discutere) Voi ..... di politica.

10. Doplňte příslušné tvary slovesa piacere

Mi ..... la musica di Rossini. Questa musica ..... a tutti. Questo colore non mi ..... . Ti ..... le lezioni d'italiano? Ti ..... la birra ceca? No, la birra ceca non mi ..... . Mi ..... il vino spagnolo. E il vino italiano non ti ..... ? Ma sì, mi ..... molto. Mi ..... i blu-jeans di Armani. Ti ..... le canzoni italiane? No, mi ..... le canzoni inglesi. Le canzoni inglesi ..... ai giovani. Ti ..... Praga? Mi ..... Pompei.

11. Odpovídejte:

A)

Chi sono Hana e Pavel?
Dove sono?
Dove abitano a Roma?
Dove vanno e perché?
Quali lingue straniere parlano?
Che cosa studiano in Italia?
Pietro lavora o studia?
Con chi balla Pietro?

B)

Come ti chiami?
In che città sei adesso/in questo momento?
Sei ceco o straniero?
Lavori o studi?
Che cosa studi/ dove lavori?
Da quanto tempo?
Quali lingue straniere parli?
Vai ogni anno in Italia?
Ti piace guidare la macchina?
Guardi la televisione o ascolti
la radio ogni sera?
Lavori con internet ogni giorno?
Ti piace ballare?
Suoni la chitarra?
Ti piace cantare?
Prendi una birra ogni giorno?

12. Dokončete věty:

Alla festa di Anna ci sono gli amici .....
Pietro è insegnante .....
Annamaria guida la macchina .....
Pavel non canta .....

13. Přečtěte si ještě jednou oba dialogy a pak vyprávějte jejich obsah.

**14. Naučte se barvy! Pokuste se odhadnout jejich italské názvy!
Ověřte si ve slovníku, jestli jste hádali správně.**

bianco	černý
nero	červený
verde	bílý
giallo	zelený
rosso	kaštanový
rosa	šedý
marrone	hnědý
castano	světlemodrý
grigio	růžový
blu	fialový
azzurro	žlutý
viola	oranžový
arancione	modrý

15. Přeložte

Hana a Pavel jdou na oslavu Anniných narozenin. Posadte se, prosím! Tady je ale lidí! Mluvím trochu anglicky. Představuji ti Jiřího. – Těší mne. Kde bydlíte? – Bydlím v Praze 4. Já bydlím na koleji. Co studuješ? Já studuji ekonomii a Karel studuje filozofii. Tahle písnička je moc hezká. Ráda tančím. – Smím prosit? Každý den chodím do školy. Dáš si minerálku? – Dám si pivo. České pivo mi chutná. Neřídím auto. Rád zpívám a hraji na kytaru. Nerada tančím. Zpívám falešně. Líbí se ti Praha? Praha se líbí všem.

16. Opakovací test. Z uvedených možností vyberte správné řešení.

1. Che ... alberghi!
a) bell'   b) bei   c) begli
2. Andiamo .... cinema
a) al   b) alla   c) a
3. Mamma, ... la radio?
a) ascoltate   b) ascolti   c) ascolta
4. I Verdi ..... la macchina.
a) vanno   b) vedano   c) vendono
5. Ti .... i romanzi di Kundera?
a) ami   b) piaci   c) piacciono
6. Guardiamo .... televisione.
a) alla   b) sulla   c) la
7. Lavoro .... mattina .... sera
a) dal .... al   b) dalla .... alla   c) della .... alla
8. ...., Signori!
a) Accomodati   b) Si accomodi   c) Accomodatevi
9. Noi .... la musica classica.
a) piace   b) amiamo   c) amano
10. A Praga .... molti turisti.
a) c'è   b) sono   c) ci sono

ABBIAMO IMPARATO

Umíte pozvat dál, představit někoho někomu, gratulovat a požádat o tanec.

Accomodatevi!

Pojďte dál, posadte se, udělejte si pohodlí!

Accomodati!

Pojď dál, posaď se, udělej si pohodlí!

Si accomodi!

Pojďte dál, posadte se, udělejte si pohodlí! (vykání)

Ti presento Carlo.

Představuji ti Karla.

Tanti auguri!

Gratuluji! Všechno nejlepší!

Balliamo?

Smím prosit?

Umíte se zeptat, co se komu líbí nebo má rád a umíte na tuto otázku i odpovědět.

Ti piace Praga?

Líbí se ti Praha?

Mi piace la birra ceca.

Chutná mi české pivo.

Non mi piace ballare.

Nerad/a tančím.

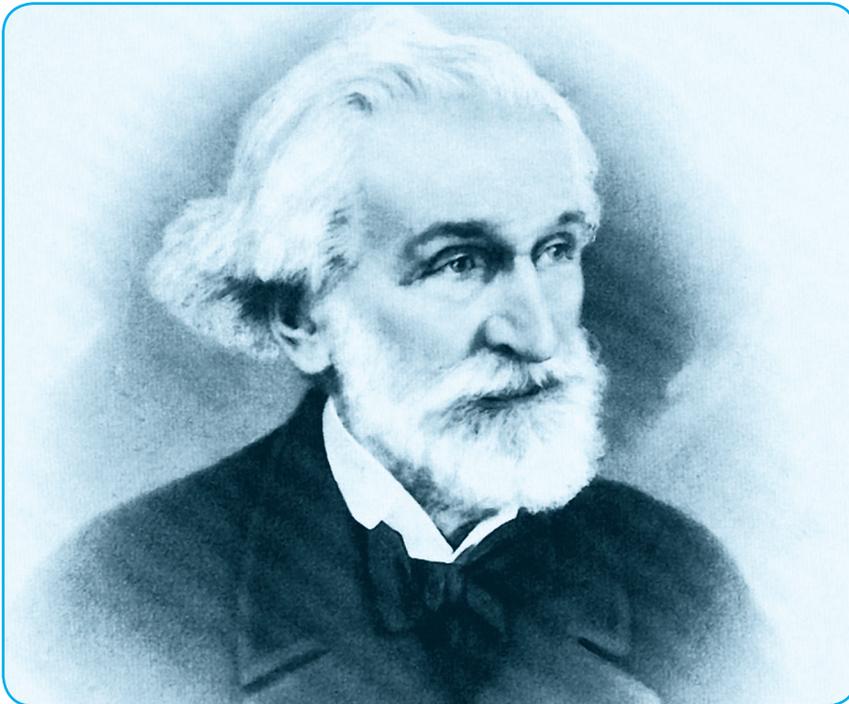
Barvy

Di che colore è la macchina di Paolo?

Jakou barvu má Pavlovo auto?

E' nera.

Je černé.

3

Kdo je to? Chi è? Odpověď najdete v křížovce!

1.									
2.									
3.									
4.									
5.									

1. město Romea a Julie

2. elegantní

3. hlavní město Itálie

4. napsal Božskou komedii

5. Ital ve své mateřštině

LA VITA È BELLA

Verona – Casa di Giulietta

● ● ● SAPEVATE CHE...

Gli italiani vanno al bar

Verso mezzogiorno gli italiani, ma non tutti!, prendono l'aperitivo, che è una bevanda alcolica che si prende prima di pranzo, per esempio il campari, il prosecco e la grappa. Il barista è dietro il bancone – sempre pronto. Il conto si paga alla cassa e non al cameriere. Ci sono bar anche con i tavolini dove le bevande sono più care e il conto si paga al cameriere. Quando si paga alla cassa, non si lascia la mancia, quando si paga al cameriere, si lascia la mancia.

In visita

I cechi bevono la birra e fanno amicizia mentre gli italiani fanno amicizia a cena o a pranzo. Gli italiani „socializzano“ quando mangiano. Solitamente si ritrovano a casa, non vanno spesso al ristorante, ma vanno regolarmente in pizzeria.

La cena o il pranzo possono durare anche ore, tutti chiacchierano e mangiano. Gli italiani non bevono tanti alcolici: quasi niente durante il giorno, ma a pranzo o a cena bevono birra o vino.

Quando gli italiani vanno in visita, portano un dolce o fiori per la padrona di casa e una bottiglia di vino o di un liquore al padrone di casa.

Quando vi è simpatico un italiano, invitatelo allora a mangiare a casa vostra!

Nota bene

Si paga alla cassa – platí **se** u pokladny

Si prende l'aperitivo – pije **se** aperitiv

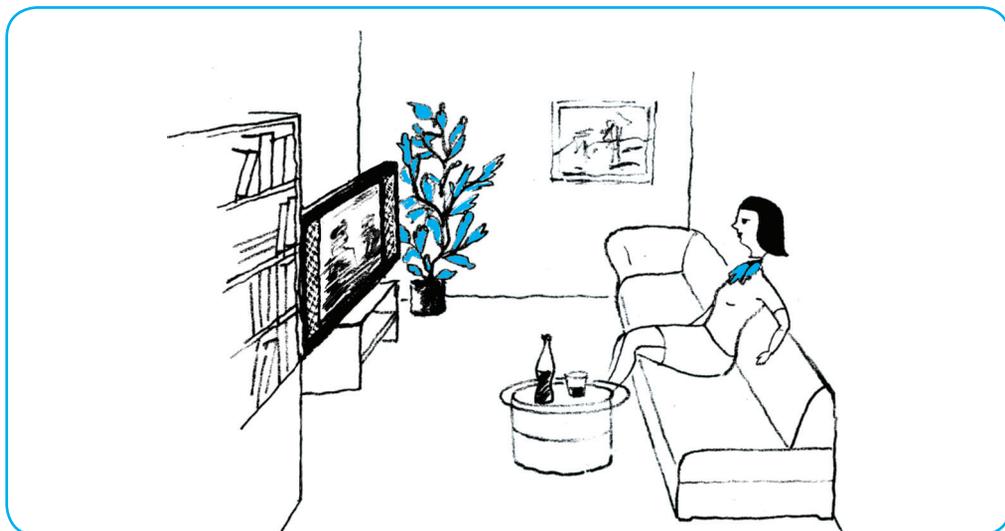
Si lascia la mancia – nechává **se** spropitné

Podobně jako v češtině i v italštině můžeme vyjádřit trpný rod zvratným zájmenem **si**.

VOCABOLI

alcolico m	alkoholický nápoj	niente	nic
alcolico/a	alkoholický/á	o	nebo
aperitivo m	aperitiv	padrona f di casa	paní domu
bancone m	pult	padrone m di casa	pán domu
barista m	barman	pagare	platit
bevanda f	nápoj	portare	přinést
bevono 3 pl. (bere)	píjí (pít)	pranzo m	oběd
bottiglia f	láhev	pronto/a	připraven/a
caro/a	drahý/á	può 3 sg. (potere)	může (moci)
cassa f	pokladna	quando	když; kdy
cena f	večeře	quasi	téměř; skoro
chiacchierare	povídat si	regolarmente	pravidelně
dolce m	sladkost; cukrovinka	ritrovarsi	scházet se
durante	během	sempre	vždy
durare	trvat	socializzare	socializovat; družít se
fare amicizia f	spřátelit se	solitamente	obvykle
invitatelo	pozvěte ho	tanto	tolik, hodně
lasciare	nechat	tavolino m	stolek
mancia f	spropitné	tutti	všichni
mentre	zatímco	vi	vám
mezzogiorno m	poledne	visita f	návštěva

Anna: Ciao Pietro.

Pietro: Ciao Anna. Che cosa fai stasera?

Anna: Stasera resto a casa. E tu, che cosa fai?

Pietro: Io penso di uscire con gli amici. Prendiamo una pizza, chiacchieriamo e poi andiamo a casa.

Anna: Io sono stanca, e poi c'è un programma interessante alla televisione.

Pietro: Sì? Che cosa c'è?

Anna: Danno un bel documentario sui delfini.

Pietro: Bello, e su che canale?

Anna: Su RAITRE.

Pietro: A che ora?

Anna: Tardi, verso le dieci, non ricordo esattamente.

Pietro: E fino alle dieci cosa fai?

Anna: Guardo un bel film su RAIUNO, che finisce proprio alle dieci.

Pietro: Che tipo di film? Come i film che ti piacciono, i film neorealisti?

- Anna:* No, un film romantico, oggi sono distrutta!
- Annamaria:* Ciao Pavel.
- Pavel:* Ciao Annamaria.
- Annamaria:* Esci stasera?
- Pavel:* No, non esco. Vado a dormire presto. Sono un po' raffreddato.
- Annamaria:* Peccato, alla televisione danno un concerto di Pavarotti.
- Pavel:* Veramente? Su che canale?
- Annamaria:* Su RAIDUE. Ma tu hai la televisione?
- Pavel:* No, alla casa dello studente non ho la televisione.
- Annamaria:* Allora possiamo guardare il concerto a casa mia.
- Pavel:* Sì, è un'ottima idea. A che ora inizia?
- Annamaria:* Inizia alle otto e dieci, dopo la pubblicità.
- Pavel:* E a che ora finisce?
- Annamaria:* Finisce alle undici e venti. E' troppo tardi?
- Pavel:* Sì, l'ultimo autobus passa alle undici e dieci.
- Annamaria:* Perché allora non prendi un taxi?
- Pavel:* E' troppo caro, preferisco l'autobus.

Teatro La Fenice a Venezia

VOCABOLI

aereo <i>m</i>	letadlo	passare	(pro)jít, (pro)jet
andare a letto	jít si lehnout	peccato!	škoda!
aprire <i>irr.</i>	otvírat	pensare	myslet
caldo/a	teplý/á	più	více; plus
canale <i>m</i>	kanál; tv program	porta <i>f</i>	dveře
capire, capisco	rozumět	posta <i>f</i>	pošta
caro/a	drahý/á	potere <i>irr.</i>	moci
che <i>m, f</i>	jaký/á; který/á	pranzare	obědvat
chiacchierare	povídat si	preferire, preferisco	mít raději;
chilogrammo <i>m</i>	kilogram		upřednostňovat
cosa <i>f</i>	věc	presto	brzy
costruire, costruisco	stavět	primo/a	první
cultura <i>f</i>	kultura	privato/a	soukromý/á
dare <i>irr.</i>	dávat	proprio	právě; vlastní
delfino <i>m</i>	delfín	pubblicità <i>f</i>	reklama
distrutto/a	zničený/á	pulire, pulisco	čistit
documentario <i>m</i>	dokumentární film	quarto <i>m</i>	čtvrt; čtvrtka
dormire	spát	raffreddato/a	nachlazený/á
esame <i>m</i>	zkouška	restare	zůstat
esattamente	přesně	restituire, restituisco	vracet
fare <i>irr.</i>	dělat	ricordare	vzpomínat si
finestra <i>f</i>	okno	romantico/a	romantický/á
finire, finisco	končit	seguire	sledovat
fino a	až do (čas. předl.)	sentire	slyšet; cítit
fuori	venku, ven	spedire, spedisco	poslat
idea <i>f</i>	nápad; myšlenka	stanco/a	unavený/á
iniziare	začít	stasera	dnes večer
letto <i>m</i>	postel	tardi	pozdě
meno	méně, minus	telenovela <i>f</i>	televizní seriál
metro <i>m/f</i>	metro	tipo <i>m</i>	druh; typ
mezzanotte <i>f</i>	půlnoc	tram <i>m</i>	tramvaj
mezzo <i>m</i>	půl; půlka	troppo	příliš
mezzogiorno <i>m</i>	poledne	ultimo/a	poslední
morto/a	mrtvý/á	uscire <i>irr.</i>	vycházet; jít ven
offrire <i>irr.</i>	nabídnout	veramente	opravdu
oggi	dnes	verso	k; směrem k; přibližně
ottimo/a	výborný/á		
partire	odjet		

GRAMMATICA

1. Slovesa III. slovesné třídy -ire

Časují se buď podle vzoru **dormire**, nebo přibírají tzv. infix **-isc-** podle vzoru **finire**.

dormire (spát)		finire (končit)	
dormo	dormiamo	finisco	finiamo
dormi	dormite	finisci	finite
dorme	dormono	finisce	finiscono

Jako **dormire** časujeme v přítomném čase apř.: partire, aprire, seguire, offrire, sentire...

Jako **finire** časujeme např.: preferire, capire, spedire, restituire, pulire, costruire... Podle tvaru 1. os. sg. zjistíme, máme-li vložit vsuvku **-isc-**.

Pozor!

1. a 2. os. pl. tvoříme vždy pravidelně od infinitivu.

2. Nepravidelná slovesa fare, dare, potere, uscire

fare (dělat)		dare (dát)	
faccio	facciamo	do	diamo
fai	fate	dai	date
fa	fanno	dà	danno

potere (moci)		uscire (vycházet, jít ven)	
posso	possiamo	esco	usciamo
puoi	potete	esci	uscite
può	possono	esce	escono

3. Číslovky 1–20

1 – uno/una	6 – sei	11 – undici	16 – sedici
2 – due	7 – sette	12 – dodici	17 – diciassette
3 – tre	8 – otto	13 – tredici	18 – diciotto
4 – quattro	9 – nove	14 – quattordici	19 – diciannove
5 – cinque	10 – dieci	15 – quindici	20 – venti

Pozor!

Číslovky v italštině jsou neměnné, pouze **jeden/ jedna** má rozdílný tvar podle rodu podstatného jména, u kterého stojí, protože se shoduje s tvarem neurčitého členu:

un ragazzo, **una** ragazza – jeden (nějaký) chlapec, jedna (nějaká) dívka. Počítaný předmět připojujeme bez předložky, např. due libri, venti case.

Pozor!

Nula se řekne italsky zero (viz 0. lekce) a chová se jako podstatné jméno:
Tre **zeri** – tři **nuly**

4. Hodiny/Ore

Che ora è?/ Che ore sono?

Sono le due.

Sono le tre e un quarto.

Sono le cinque e venti.

Sono le sette e mezza.

Sono le otto di sera/di mattina

Sono le undici meno un quarto.

Pozor!

E' l'una.

E' mezzogiorno.

A che ora finisci? Alle due.

Alle tre e quindici.

Alle due e mezzo.

Alle dieci meno un quarto.

Alle otto.

All'una.

A mezzanotte.

Podrobnější časové údaje se naučíme později.

Pozor!

Půl hodiny v časových výrazech překládáme buď **mezzo**, nebo **mezza**.

L'ANGOLO DEI PERCHÉ

- Un documentario/ un film/ un libro (podstatné jméno) **sui** delfini, **su** Praga, **sulla** cultura – dokumentární film/ film/ kniha **o** delfínech, **o** Praze, **o** kultuře
- Il professore/ il film/ il libro parla (sloveso) **di** Praga, **dei** delfini, **della** cultura ceca – profesor/ film/ kniha hovoří **o** Praze, **o** delfínech, **o** české kultuře
- **Penso di** uscire con gli amici. **Myslím, že** půjdu ven s přáteli.
- **Vado a casa mia.** **Jdu domů.**
- **Prendere**

Prendo un caffè.	Dám si kávu.
Prendo un kg (chilo) di arance.	Vezmu si kilo pomerančů.
Prendo lezioni d'inglese.	Chodím na hodiny angličtiny.
Prendo un taxi, il tram, l'autobus.	Pojedu taxíkem, tramvají, autobusem.

Pozor!

V italštině můžete vyjádřit **budoucí čas** časem přítomným, stejně jako v češtině. Záleží vždy na kontextu. **Prendi un taxi? Pojedeš taxíkem?**

ESERCIZI

1. Opovězte na otázky k textu:

- Che cosa fa Pietro stasera?
- Su che canale danno il documentario sui delfini stasera?
- Che tipo di film danno stasera su RAIUNO?
- Perché Pavel stasera non esce?
- Pavel ha la televisione?
- A che ora inizia il concerto di Pavarotti alla televisione?
- A che ora passa l'ultimo autobus?
- Perché Pavel preferisce l'autobus?

2. Doplňte správné tvary sloves *potere, fare, andare, uscire, dare*:

- (1) ..... restare, Paolo? (2) Dove ....., Pietro? (3) Che cosa ....., Anna? (4) A che ora ..... tornare? (5) ..... stasera, ragazzi? (6) Noi

..... a lezione. (7) La signora Neri non ..... (8) Io ..... ogni sera. (9) Stasera i Bruni ..... al concerto. (10) Gina, ... a scuola? (11) Che cosa ..... alla televisione? (12) Maria, mi ..... il numero di telefono di Anna?

3. Počítejte podle vzoru: Quanto fa...? Kolik je...?

$$1 + 1 = 2 \text{ (uno più uno fa due)}$$

$$2 - 1 = 1 \text{ (due meno uno fa uno)}$$

$$3 + 4 =$$

$$6 - 5 =$$

$$20 - 15 =$$

$$3 + 12 =$$

$$5 + 5 =$$

$$3 + 7 =$$

$$10 + 10 =$$

$$18 - 11 =$$

$$8 - 1 =$$

$$2 + 3 =$$

$$19 - 3 =$$

$$13 - 6 =$$

$$10 - 4 =$$

$$6 - 3 =$$

$$13 + 7 =$$

$$17 + 2 =$$

$$1 - 1 =$$

$$7 + 3 =$$

$$15 - 8 =$$

$$12 + 5 =$$

4. Zadávejte podobné příklady svým spolužákům! Budou mít radost!

5. Tvořte otázky a odpovídejte na ně:

alle 8 e mezzo di sera

alle 10 e un quarto di mattina

Dove sei a mezzogiorno

Dove vai a mezzanotte

Che cosa fai alle 3 e venti

alle 5 meno un quarto

alle 6

6. Sestavujte libovolné věty a překládejte je do češtiny:

preferisco/ preferiamo

preferisci/ preferisce

la birra

il vino bianco

tornare a casa

studiare l'italiano

restare qui

lavorare in una pizzeria

la musica classica

le canzoni inglesi

7. Obměňujte věty pomocí sloves *potere*:

Např.: Resto a casa – Posso restare a casa.

Che cosa faccio? Tornate a casa. Vado al cinema. E' stanca. Il programma è interessante. Non ricordo. Il film finisce alle sei. Andiamo a dormire. Gina guarda la televisione, Paola ascolta la radio. Prendi un taxi. Iniziano alle otto di sera. Il bambino ha fame. Non torno in Italia.

8. Doplňte správné tvary sloves na -ire.

Pak převedte podmět do čísla jednotného nebo množného:

(dormire)	Paolo e Gianni	molto.
(sentire)	Io	la musica dalla finestra.
(aprire)	Giorgio	la porta.
(seguire)	Io	una telenovela alla televisione.
(partire)	Francesca	per Milano stasera.
(offrire)	Tommaso	un aperitivo agli amici.
(partire)	L'aereo	alle nove e cinque.
(aprire)	Lui	la posta.
(capire)	Io	la lezione.
(preferire)	Tu	la cucina italiana.
(pulire)	Voi	la casa.
(finire)	La lezione	alle otto.
(restituire)	Lei	i libri a Carlo.
(spedire)	Tu	una lettera in Italia.
(costruire)	Loro	una nuova casa.
(preferire)	Noi	un cappuccino.

9. Odpovězte na otázky:

A che ora

finisce la lezione?

hai l'esame?

parte l'autobus?

vai a casa?

pranzi?

inizia la festa di Anna?

vai al lavoro?

parte l'aereo per Roma?
torni dalla scuola?
vai a dormire?
torni dal lavoro?
andiamo al bar?
passa l'ultimo metrò?

10. Tvořte otázky a odpovědi:

Che cosa fai	stasera	Penso di	restare a casa
	domani sera		guardare la TV
	alle sei		ascoltare la radio
	a mezzogiorno		andare in un bar
	domani mattina		uscire
			andare a lezione
			tornare a casa

11. Přeložte:

Co děláš dnes večer? Dnes zůstanu doma. Myslím, že půjdu ven s přáteli. Dáme si pizzu, popovídáme si a pak půjdeme domů. Já jsem unavený, raději se budu dívat na televizi. A co dnes dávají? Jeden zajímavý film o Římu. A na kterém programu? Nevím přesně, mohu se podívat do programu. Jdeš ven dnes večer? Ne, jsem nastydlá, dám si teplý čaj a půjdu si brzy lehnout. Škoda! Je v televizi hodně reklam? Na prvním a druhém programu ne, ale na soukromých programech je reklam hodně. Pojedeš autobusem nebo taxíkem? V kolik hodin jede poslední autobus? Je to pro tebe příliš pozdě? V kolik hodin začíná v televizi koncert Pavla Šporcla? Já na koleji nemám televizi.

12. Opakovací test. Z uvedených možností vyberte správné řešení.

- Il negozio chiude .... 8.
a) all'   b) a   c) alle
- Paola lavora molto. E' ....
a) stanco   b) distrutto   c) stanca morta

3. Quando torni? - Verso .... 3.
a) -   b) le   c) alle
4. Esci stasera? - No, resto .... casa.
a) a   b) alla   c) nella
5. La professoressa parla .... canzoni inglesi.
a) dei   b) sulle   c) delle
6. Andiamo .... dormire.
a) -   b) a   c) per
7. Che cosa facciamo, ragazzi? .... al bar?
a) Vanno   b) Andate   c) Andiamo
8. Noi .... il vino bianco.
a) preferite   b) prendete   c) preferiamo
9. Danno un film documentario .... calcio italiano.
a) sul   b) del   c) di
10. Che cosa .... alla televisione?
a) c'è   b) è   c) ha

ABBIAMO IMPARATO

Umíte se zeptat druhého, jestli půjde ven.

Esci stasera?	Jdeš dnes večer ven?
Non esco.	Nikam nejdu.
Resto a casa.	Zůstávám doma.

Umíte říci, že jste unavený/á.

Sono stanco.	Jsem unavený.
Sono stanca morta.	Jsem hrozně unavená.
Sono distrutto.	Jsem zničený.

Umíte si povídat o televizním programu.

Che cosa danno/ che cosa c'è
alla televisione/ TV oggi?

Danno/ c'è un film francese.

Co dávají/ co je dnes v televizi?

Dávají nějaký francouzský film.

Umíte se zeptat na čas/ hodinu.

A che ora comincia/ finisce il film?

Alle dieci.

A mezzogiorno.

Verso le tre.

Proprio alle cinque.

V kolik hodin začíná/ končí ten film?

V deset.

V poledne.

Ke třetí/ okolo třetí.

Přesně (zrovna) v pět.

Firenze

●●● SAPEVATE CHE...

Italská státní televize má tři programy. La televisione italiana pubblica ha tre canali:

● RAIUNO

20:00 TELEGIORNALE
20:30 GIOCO
Identità nascoste
21:20 MUSICA
Una voce per Padre Pio
23:30 TELEGIORNALE
00:20 RUBRICA
00:30 TELEGIORNALE
01:00 RUBRICA

■ RAIDUE

20:20 GIOCO
20:30 TELEGIORNALE
21:00 TELEFILM
Jericho
22:30 TELEFILM
Supernatural
23:20 TELEGIORNALE
23:30 FILM
Taxi 2
01:00 Tg Parlamento
01:20 REAL TV
02:00 GIOCO

▲ RAITRE

20:00 NEWS Sport
20:20 ATTUALITÀ
20:30 TELEROMANZO
La piovra
21:00 ATTUALITÀ
23:20 TELEGIORNALE
23:30 TELEGIORNALE **Regioni**
00:00 ATTUALITÀ
00:30 TELEGIORNALE

1. A che ora ci sono i telegiornali su RAIUNO, RAIDUE e RAITRE?

2. Conoscete il teleromanzo „La piovra“? Di che cosa parla?

VOCABOLI

attualità *f pl*
film *m*
gioco *m*
identità *f*
musica *f*
nascosto/a
padre *m*
parlamento *m*

aktuality
film
hra
identità
hudba
utajený/á
otec
parlament

rubrica *f*
piovra *f*
sport *m*
telegiornale *m*
teleromanzo *m*
voce *f*

rubrika
chobotnice
sport
televizní film
televizní noviny
televizní seriál
hlas

LEZIONE 5

5

Mi chiamo Anna Russo e sono una donna di 35 anni. Sono sposata, mio marito si chiama Antonio Colombo e abbiamo due figli, Angela di 6 anni e Edoardo di 3 anni. Io sono figlia unica, cioè non ho né fratelli né sorelle. Il mio papà si chiama Giuseppe ed è già in pensione, la mia mamma si chiama Alessandra e lavora ancora come insegnante alle scuole elementari. Mio marito però ha una famiglia molto numerosa: ha due fratelli, Paolo e Francesco, e ha anche una sorella, Laura. I suoi genitori Maria e Domenico, sono anziani e fanno i nonni di professione! I miei suoceri hanno 9 nipoti, il maggiore si chiama Nicola ed è figlio di mio cognato Paolo e di sua moglie, mia cognata Francesca. Anche Francesco è sposato, sua moglie si chiama Marta ed è francese, la loro figlia è molto carina, è una neonata e si chiama Sofia. Laura, la minore, è ancora single, fa l'architetta.

Anche i genitori di Antonio vengono da famiglie molto numerose, infatti Antonio ha in tutto 11 zii, 5 zie e 38 cugini. Il suo cugino preferito è Stefano, è un uomo molto simpatico e gentile. Quando quasi tutta la famiglia passa il tempo insieme, c'è sempre una grande confusione, ma per fortuna i miei suoceri hanno una grande casa in campagna e lì i bambini giocano mentre gli adulti chiacchierano.

VOCABOLI

adulto/a	dospělý/á	gentile m, f	příjemný/á; zdvořilý/á
altezza f	výška	giocare	hrát (si)
ancora	ještě	giornale m	noviny
anziano/a	starý/á; starší	grande m, f	velký/á; starý/á
architetto m/ architetta f	architekt/ architektka	impiegato m/impiegata f	úředník/ úřednice
assolutamente	absolutně; úplně	in tutto	celkem
avvocato m	advokát	infatti	totiž; opravdu
calcio m	kopaná; fotbal	insegnare	vyučovat
campagna f	venkov	insieme	spolu
cane m	pes	invitare	zvat
carino/a	roztomilý/á	lavare	mýt
carta f d'identità	občanský průkaz	leggibile m, f	čitelný/á
carte f pl	karty	loro	jejich
casolare m	chalupa	maggiore m, f	starší (věk)
celibe	svobodný	marito m	manžel
cercare	hledat	mentre	zatím co; mezitím co
cercare (di fare qc)	snažit se (něco dělat)	minore m, f	mladší
cioè	totiž; to znamená	moglie f	manželka
chitarra f	kytara	montagna f	hora
cognato m/ cognata f	švagr/ švagrová	nato/a	narozený/á
cognome m	příjmení	né... né ...	ani ... ani...
coinvolgere irr.	zapojit	neonato m/ neonata f	novorozenec
computer m	počítač	niente	kluk/ holčička
comune m	obec	nipote m, f	nic
confusione f	zmatek; chaos	nome m	vnuk/ vnučka;
cucinare	vařit	nonni m pl	synovec/ neteř
cugino m/ cugina f	bratranec/ sestřenice	nonno m/ nonna f	jméno
dama f	dáma	nono/a	prarodiče
data f	datum	nubile f	dědeček/ babička
dato/a	daný/á	numeroso/a	devátý/á
decimo/a	desátý/á	ottavo/a	svobodná
derivare	odvozovat	pallacanestro f	(po)četný/ (po)četná
dipendenza f	závislost	pallavolo f	osmý/á
dizionario m	slovník	papà m	košíková
domenica f	neděle	parente m, f	volejbal
donna f	žena	parola f	tatínek
elegante m, f	elegantní	parte f	příbuzný/á
elementare m, f	základní	passare il tempo	slovo
esperienza f	zkušenost	pensione f	strana, část
famiglia f	rodina	per fortuna	trávit čas
fantastico/a	fantastický/á	però	důchod; penze; penzión
favola f	pohádka	pianoforte m	naštěstí
figlia f	dcera	piazza f	ale, avšak
figlia f unica	jedináček (dcera)	poi	klavír
figlio m	syn	pratiche m	náměstí
figlio m unico	jedináček (syn)	pratiche m	pak, potom
firma f	podpis	preferito/a	nosit, oblékat
fisico/a	fyzický/á	preparare	praxe
flauto m	flétna	professione f	oblíbený/á
fortuna f	štěstí		připravovat
genitori m pl	rodiče		povolání, profese

provare	zkoušet	scherzo <i>m</i>	žert
quarto/a	čtvrtý/á	significare	znamenat
quasi	téměř; skoro	sindaco <i>m</i>	starosta; primátor
quinto/a	pátý/á	single <i>m, f</i> (angl.)	svobodný/á (angl.)
recitare	hrát roli	sorella <i>f</i>	sestra
residente <i>m, f</i>	bydlící (bydlištěm)	sottoscritto <i>m</i>	níže podepsaný
richiesta <i>f</i>	žádost	storicamente	historicky
rilascio <i>m</i>	vydání	suo, sua	jeho, její
ruolo <i>m</i>	role	suocero <i>m/ suocera f</i>	tchán/ tchyně
scacchi <i>m pl</i>	šachy	terzo/a	třetí
scarpa <i>f</i>	bota	tuo, tua	tvůj, tvoje
secondo	podle	uomo <i>m, uomini m pl</i>	člověk; muž
sempre	stále	usato/a	používaný/á
sesto/a	šestý/á	venire <i>irr.</i>	přicházet; pocházet
settimo/a	sedmý/á	via <i>f</i>	ulice
sfortuna <i>f</i>	neštěstí	violino <i>m</i>	housle

GRAMMATICA

1. Přivlastňovací zájmena

IO	il mio libro	la mia casa	i miei libri	le mie case
TU	il tuo libro	la tua casa	i tuoi libri	le tue case
LUI, LEI	il suo libro	la sua casa	i suoi libri	le sue case
NOI	il nostro libro	la nostra casa	i nostri libri	le nostre case
VOI	il vostro libro	la vostra casa	i vostri libri	le vostre case
LORO	il loro libro	la loro casa	i loro libri	le loro case

Vykání: **il Suo, la Sua, i Suoi, le Sue**

Pozor!

Přivlastňovací zájmena mají většinou u sebe člen určitý, výjimečně člen neurčitý nebo ukazovací zájmeno, např. un mio amico – jeden můj přítel; quel tuo amico – ten tvůj přítel.

Na rozdíl od českého jazyka tvar italského přivlastňovacího zájmena odpovídá nejen rodu a číslu přivlastňovaného předmětu, ale i osobě, které předmět přivlastňujeme. Zájmeno loro je výjimkou a je neměnné.

E' il tuo libro.	Je to tvoje kniha.
E' la mia casa.	Je to můj domov.
Vengo con il mio amico.	Přijdu se svým přítelem.
Vieni con la tua amica?	Přijdeš se svou přítelkyní?
Vengono con i loro figli.	Přijdou se svými dětmi.
Signore, è la Sua macchina?	Pane, je to Vaše auto?

Bez určitého členu jsou však přivlastňovací zájmena ve spojení se jmény nejbližších **příbuzných (sua madre, mio fratello)**, pokud nejsou:

zdrobnělá	la mia mamma	moje maminka
v množném čísle	i suoi figli	jeho/její děti
rozvinutá přidavným jménem	la tua piccola sorella	tvoje malá sestra
loro	il loro fratello	jejich bratr

Podobně je-li přivlastňovací zájmeno **za podstatným jménem** a v odpovědi na otázku **Di chi è ....?** bude přivlastňovací zájmeno **bez členu**.

Torno a casa mia .	Vracím se domů.
Di chi è il libro? – E' mio . E' nostro .	Čí je ta kniha? – Moje . Naše .

Pozor!

Před loro bude předložka di:

Di chi è il giornale? – E' **di** loro. Čí jsou ty noviny? – Jsou jejich.

2. Číslovky základní (pokračování)

21	ventuno	26	ventisei	31	trentuno
22	ventidue	27	ventisette	32	trentadue
23	ventitré	28	ventotto	33	trentatré
24	ventiquattro	29	ventinove	38	trentotto
25	venticinque	30	trenta	39	trentanove
40	quaranta	101	centouno	401	quattrocentouno
50	cinquanta	102	centodue	500	cinquecento
60	sessanta	108	centootto	602	seicentodue
70	settanta	110	centodieci	708	settecentootto
80	ottanta	120	centoventi	888	ottocentottantotto
90	novanta	200	duecento	900	novecento
100	cento	300	trecento	1000	mille
2 000	duemila				
4 000	quattromila	1 000 000	un milione		
5 000	cinquemila	2 000 000	due milioni		
15 000	quindicimila	1 000 000 000	un miliardo		
50 000	cinquantamila	5 000 000 000	cinque miliardi		
100 000	centomila				
555 301	cinquecentocinquantacinquemila	trecentouno			

Pozor!

Číslovky jsou v italštině většinou **neměnné** (mimo uno/una viz 4. lekce), ale **mille** má dva tvary:

1000 mille – jeden tisíc (vyslovujeme krátce) např. mille euro

2000 duemila (pl.) – dva tisíce (vyslovujeme dlouze) např. duemila studenti

10 000 diecimila – deset tisíc...

un/il milione a **un/il miliardo** se však chovají jako **podstatná jména**, tudíž tvoří pravidelně **množné číslo**. Počítaný předmět je připojen **předložkou di**:

1 000 000 (un milione) **di** euro

2 000 000 (due milioni) **di** euro

10 000 000 000 (dieci miliardi) **di** corone ceche

Pozor!

1 326 221 (un milione trecentoventiseimila duecentoventuno) **case** (pl.).

3. Číslovky řadové

1° primo	6° sesto
2° secondo	7° settimo
3° terzo	8° ottavo
4° quarto	9° nono
5° quinto	10° decimo

Pozor!

Na rozdíl od češtiny se v italštině po řadových číslovkách nepíše tečka.

Řadové číslovky se používají obvykle se členem určitým a shodují se **rodem a číslem** s podstatným jménem, u kterého stojí:

il primo figlio – první syn

la seconda sorella – druhá sestra

i primi anni – první roky

le prime esperienze – první zkušenosti

Řadové číslovky se mohou psát i římskými číslicemi, např.:

Carlo IV (Carlo quarto)

Francesco II (Francesco secondo)

Všimněte si, že s vlastními jmény nemají řadové číslovky člen.

4. Sloveso venire

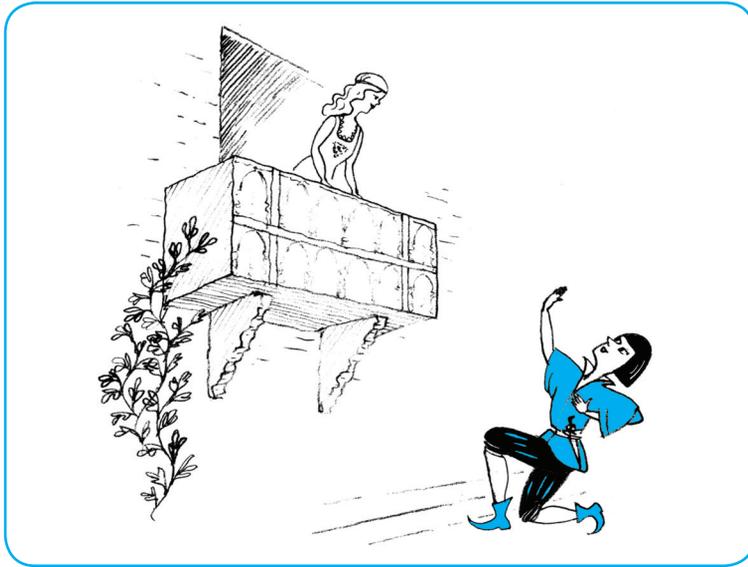
Venire – přijít, přicházet, chodit, jít

vengo	veniamo
vieni	venite
viene	vengono

L'ANGOLO DEI PERCHÉ

- Mi chiamo **Anna Russo** e mio marito si chiama **Antonio Colombo**.
V Itálii je běžné, že žena si po svatbě ponechá své dívčí jméno.
- I nonni, gli zii, i fratelli, ecc.   Překládáme většinou jako: prarodiče, strýc a teta, sourozenci. Půjde-li o dva muže, přeložíme: dědečkové, strýcové, bratři.

Hai fratelli? – Sì, ho una sorella.   Máš sourozence? – Ano, jednu sestru.
- Sono **single**.   Žiji sama/ sám.
Sono **celibe**.   Jsem svobodný (vyplňuje se do formulářů).
Sono **nubile**.   Jsem svobodná (vyplňuje se do formulářů).
- E' il fratello **maggiore**.   Je to starší/ nejstarší bratr. (rozlišíme podle kontextu)
E' la sorella **minore**.   Je to mladší/ nejmladší sestra. (rozlišíme podle kontextu)
- Abbiamo una casa **in** campagna,   Máme dům **na** vesnici, **na** horách, **ve** městě.
in montagna, **in** città.
- Faccio l'architetto.   Pracuji jako architekt.
Sono architetto. (po slovesu **essere bez členu**)   Jsem architekt.
- Jak vyjádříte české **sloveso hrát**?
Suono la chitarra, il pianoforte, il violino e il flauto.   **Hraji** na kytaru, na klavír, na housle a na flétnu.
Gioco a calcio, a pallavolo, a pallacanestro.   **Hraji** fotbal, volejbal, košíkovou.
Gioco a carte, a scacchi, a dama.   **Hraji** karty, šachy, dámu.
Recita il ruolo di Romeo, **recita** bene.   **Hraje** Romea, **hraje** dobře.

■ **Per fortuna** ha molti amici.
Per sfortuna non sono intelligenti.

Naštěstí má hodně přátel.
Naneštěstí/ bohužel nejsou inteligentní.

ESERCIZI

5

1. Zvolte správné řešení podle textu:

- Il marito di Anna Russo si chiama
  - Carlo
  - Antonio
  - Giovanni
- Il figlio di Anna Russo ha
  - 6 anni
  - 1 anno
  - 3 anni
- Giuseppe è
  - il padre di Anna Russo
  - il nonno di Anna Russo
  - lo zio di Anna Russo
- La madre di Anna Russo
  - non lavora
  - è in pensione
  - insegna
- Paolo e Francesca sono
  - i parenti di Anna Russo
  - i genitori del marito di Anna Russo
  - gli amici di Anna Russo

2. Porovnejte následující věty s textem a napište, jsou-li pravdivé (V) nebo ne (F):

1. La neonata si chiama Sofia.	V	F
2. Laura è single.	V	F
3. Stefano è il cugino preferito.	V	F
4. Per sfortuna i suoceri hanno una grande casa.	V	F
5. Paolo e Francesco sono fratelli di Antonio Colombo.	V	F
6. I bambini chiacchierano mentre gli adulti giocano.	V	F

3. Sestavte rodokmen (albero genealogico) Anny Russo a jejího manžela. Pak nakreslete rodokmen vaší rodiny!

4. Doplňte přivlastňovací zájmena:

<i>Ho una casa in campagna</i>	<i>E' la mia casa.</i>
Abbiamo una nuova macchina .	E' ..... macchina.
Hai una bella camera.	E' ..... camera.
Hanno un cane molto carino.	E' ..... cane.
Hai buoni amici.	Sono ..... amici.
Ha una sorella molto elegante.	E' ..... sorella
Ha i genitori anziani.	Sono ..... genitori.
Avete una casa fantastica.	E' ..... casa.
Hanno bravi figli.	Sono ..... figli.
Ho molti libri italiani.	Sono ..... libri.
Hai tante amiche!	Sono ..... amiche.

5. Převádějte do množného čísla

- (1) Dove è tuo fratello? (2) Cerco il mio libro. (3) Mi piace cantare la sua canzone. (4) Lavoro con vostra cugina. (5) Il mio cane è bianco. (6) La tua valigia è nera. (7) Suo figlio è giovane. (8) La mia famiglia è grande. (9) Mio fratello è in Italia. (10) La tua amica è in Spagna. (11) Il suo architetto è bravo. (12) La tua città è antica. (13) La mia camera non è grande. (14) Sua sorella è piccola. (15) Suo cugino è italiano. (16) Il tuo amico parla francese?

6. Doplňte členy a předložky tam, kde to je nutné:

- Telefono (1) ..... suo fratello.
Dove sono (2) ..... nostre figlie?
E' questo (3) ..... professore d'italiano?
Spedisco le lettere (4) ..... miei genitori.
Presento (5) ..... mia sorella (6) ..... tua mamma.
Sono tulipani per (7) ..... sua nonna.
Voglio invitare anche (8) ..... vostri amici.
E' (9) ..... loro cantante preferito.
Scrivo (10) ..... miei nonni.
Mi piace (11) ..... tua casa.
Preferisci (12) ..... loro canzoni?
Scrivi spesso (13) ..... tuoi parenti?

7. Reagujte podle vzoru.

<i>Di chi è la rosa rossa?</i>	<i>E'...(tu). E' tua.</i>
Di chi è questa bella casa?	E' ..... (lui).
Di chi sono i tulipani gialli?	Sono ..... (io).
Di chi è la nuova macchina nera?	E' ..... (tu).
Di chi sono le valigie verdi?	Sono ..... (lei).
Di chi è il caffè?	E' ..... (io).
Di chi è questa chitarra?	E' ..... (lui).
Di chi sono i libri d'italiano?	Sono ..... (voi).
Di chi è questa classe?	E'..... (noi).
Di chi è il vino rosso?	E' ..... (tu).

8. Doplňte přivlastňovací zájmena:

- Questa è Anna. Giuseppe e Alessandra sono i ..... genitori.
Laura va con ..... fratello Paolo al cinema.
Marta: „Francesco è ..... marito“.
Maria: „Laura è ..... figlia“.
..... marito si chiama Antonio.
I ..... suoceri hanno 9 nipoti.

9. Čtěte:

Abito in via Rimini n. 57.

Il numero di telefono dell'avvocato è 0815467837.

Il mio numero di scarpe è 41.

Porto la 46.

Prendo il tram 25.

Anna Russo, Piazza Rossini 18, 00198 Roma.

10. Podle poslechu zaznamenejte správné číslo.

11. Vyškrtněte slovo, které se nehodí:

famiglia	padre	madre	professoressa
anno	giorno	bar	sera
programma	televisione	radio	bicicletta
alle sette	domani	all'una	alle nove
francese	italiano	bello	inglese
Maria	tu	voi	lei
gli	un	la	l'
guardare	lavorare	dormire	amare
internet	giornali	bambino	computer

12. Která tvrzení mají stejný význam?

Sono un uomo di trenta anni

Ha una casa in campagna

Io sono Gino; non ho né sorelle né fratelli

Non sono sposata

I miei nonni non sono giovani

Fa l'architetta

Viene da una famiglia numerosa

Le mie amiche parlano e parlano...

Sono Gina; ho un fratello minore

sono single

sono figlio unico

ho trenta anni

sono anziani

le mie amiche chiacchierano

sono la sorella maggiore

ha una casa fuori città

viene da una famiglia grande

lavora come architetta

= ?

13. Přeložte:

Jsi svobodný? Jsem 25 let ženatý. Moje manželka se jmenuje Klára. Máme tři děti – dva syny a jednu dceru. Nejstarší syn již pracuje, dcera chodí do základní školy. Nejmladší syn se jmenuje Gino a je mu jeden měsíc – je to miminko. Moje žena pracuje jako úřednice. Rodiče jsou již sedm let v důchodu. Kolik let je tvé tchyni? Můj tchán ještě pracuje, je architekt. Náš strýc s tetou nebydlí ve městě, bydlí na venkově. Mají tam velký dům, kde trávíme hodně času. Mezitím co se dospělí dívají na televizi, děti si hrají se psem. Zatímco babička čte dětem pohádky, rodiče si povídají s dědečkem. Je to můj mladší bratr. Jsem jeho starší sestra.

14. Opakovací test. Z uvedených možností vyberte správné řešení.

1. Abbiamo due ....., Gina e Claudio.
a) bambine   b) figlie   c) figli
2. Mio zio fa ..... architetto.
a) l'   b) -   c) un
3. I nostri vicini hanno una casa .... campagna.
a) nella   b) in   c) sulla
4. I bambini giocano mentre .... adulti lavorano.
a) gli   b) i   c) -
5. Luca .... molte cose interessanti.
a) faccio   b) fai   c) fa
6. Praga ha circa 1 000 000 .... abitanti.
a) di   b) -   c) dei
7. .... piccolo fratello si chiama Beppe.
a) Suo   b) Il suo   c) Loro
8. .... da una famiglia numerosa.
a) Arriva   b) Esce   c) Viene

9. Ti .... la nostra casa?

- a) ami   b) piace   c) piaci

10. Ornella dice: sono single cioè sono ... .

- a) celibe   b) sposata   c) nubile

ABBIAMO IMPARATO

Naučili jste se vyplňovat formuláře.

Formulář žádosti o vydání občanského průkazu

Richiesta di rilascio della Carta d'identità

Al Sindaco del Comune di ...

Il/la sottoscritto/a (nome e cognome) _____

nato/a a _____

residente a _____

in via/piazza _____ n. _____

CHIEDE IL RILASCIO DELLA CARTA D'IDENTITÀ VALIDA PER L'ESPATRIO

Altezza cm _____ Occhi: neri blu azzurri verdi grigi marroni _____

Capelli: neri castani biondi rossi _____

Data e Firma leggibile

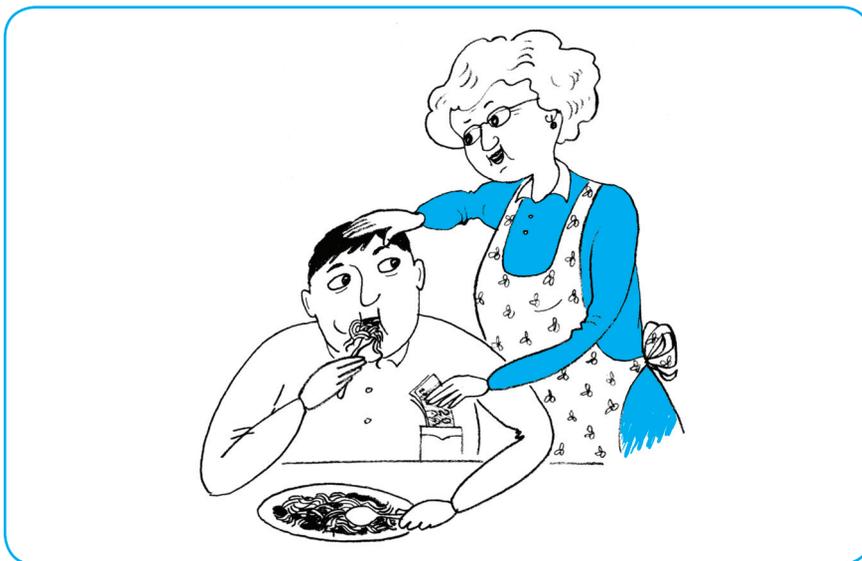

Capri

●●● SAPEVATE CHE...

Il mammoni

La parola mammoni viene dalla parola mamma. La parola è molto usata in Italia, dove ci sono veramente tanti mammoni! Il mammoni significa „figlio molto attaccato alla mamma“.

Il mammoni ama la sua mamma e non può vivere senza di lei. Tutti i bambini amano la propria mamma, ma gli italiani la amano ancora da adulti. L'uomo italiano vive per lei e con lei. La mamma cucina, lava, pulisce, prepara e che cosa fa il figlio? Il figlio non fa assolutamente niente. La dipendenza dalla mamma c'è anche dopo il matrimonio. Il figlio non abita lontano dalla casa della mamma, ogni domenica e anche più spesso va a trovarla e spesso la invita a casa sua.

Questo è un fenomeno tipicamente italiano.

1. Odpovězte:

Che cosa significa la parola mammoni?

Gli italiani sono mammoni?

Che cosa fa la mamma italiana per il figlio?

Ci sono i mammoni anche nella Repubblica ceca?

VOCABOLI

attaccato/a
dipendenza *f*
fenomeno *m*
mammoni *m*

lpějící
závislost
jev
mamánek

senza (di)
tipicamente
visita *f*

bez
typicky
návštěva

LEZIONE DI RIPASSO 1

R1

La struttura della famiglia italiana degli ultimi trenta anni è molto diversa dal modello tradizionale. La famiglia moderna è composta dai genitori ed uno o due figli, ed entrambi i genitori quasi sempre lavorano fuori casa.

La famiglia tradizionale, invece, è molto numerosa: genitori, figli e nipoti vivono tutti in una casa. Gli uomini lavorano, mentre le donne si occupano della casa e dell'educazione dei figli.

La famiglia tradizionale si trasforma così come il paese, da agricola diventa industriale. Ma ci sono ancora modi di pensare della famiglia agricola.

In primo luogo, nella vita quotidiana, le famiglie italiane si riuniscono sempre, per almeno un pasto al giorno, intorno allo stesso tavolo. La cena è un momento di dialogo tra genitori e figli, uno dei pochi nei quali tutti i membri della famiglia hanno la possibilità di stare insieme.

In secondo luogo, non è raro che uno dei nonni paterni o materni, specialmente se è vedovo o vedova, vive in casa con uno dei figli. Anche se non in casa, comunque, i nonni vivono generalmente nella stessa città di uno dei figli e ricevono le cure dei familiari. Non succede spesso che i figli chiedono il ricovero dei genitori anziani in istituti (le cosiddette „Case di riposo“).

Un altro elemento che lega ancora la famiglia italiana di oggi a quella del passato è lo stretto rapporto affettivo che c'è tra i suoi membri. Gli italiani sono, per esempio, sempre pronti ad aiutare i loro parenti, specialmente con il lavoro o nelle difficoltà economiche.

E anche se vivono lontano, i membri di uno stesso gruppo familiare cercano sempre di ritrovarsi tutti insieme in occasione delle feste religiose (Natale e Pasqua) o di quelle familiari (battesimi, prime comunioni, matrimoni).

VOCABOLI

abitante <i>m/f</i>	obyvatel/ka
abitudine <i>f</i>	zvyk
accadere <i>irr.</i>	stávat se
affettivo/a	citový/á
agricolo/a	zemědělský/á
aiutare	pomáhat
almeno	alespoň
alto/a	vysoký/á
anche se	i když; přesto že
arrivare	přijet; přijít
banca <i>f</i>	banka
battesimo <i>m</i>	křtění
bere <i>irr.</i>	pít
bluejeans <i>m pl</i> (angl.)	džíny
brutto/a	ošklivý/á
campo <i>m</i>	oblast; pole; hřiště
cancellare	smazat
casa <i>f</i> di riposo	dom domů
causato (da qc)	pro seniory
cena <i>f</i>	zapříčiněn (čím)
chiuso/a	večeře
cinema <i>m</i>	zavřený/á
circa	kino
cominciare	asi; přibližně
composto/a	začít
comune <i>m, f</i>	složený/á
comunque	obvyklý/á
confrontare	ale; přesto
conoscere <i>irr.</i>	srovnávat
continuare (a)	znát
contrario <i>m</i>	pokračovat (v)
conversione <i>f</i>	opak
così	přeměna; změna
cosiddetto/a	tak
cura <i>f</i>	takzvaný/á
dialogo <i>m</i>	péče
difficoltà <i>f</i>	dialog
dimenticare	obtížná situace
discoteca <i>f</i>	zapomenout
diventare <i>irr.</i>	diskotéka
diverso/a	stát se (kým)
eccetera	odlišný/á; jiný/á
economico/a	a tak dále
educazione <i>f</i>	ekonomický/á;
elemento <i>m</i>	úsporný/á
entrambi	výchova
estate <i>f</i>	prvek
estero <i>m</i>	oba (dva)
familiare <i>m/f</i>	léto
	cizina
	rodinný příslušník/
	příslušnice

famoso/a	slavný/á
fiume <i>m</i>	řeka
forte <i>m, f</i>	silný/á
fumare	kouřit
generalmente	obvykle; většinou
giovane <i>m, f</i>	mladý/á
gonna <i>f</i>	sukně
gruppo <i>m</i>	skupina
hobby <i>m</i>	hoby; koníček
il quale, la quale	který, která
industriale <i>m, f</i>	průmyslový/á
intorno	kolem
invece	naopak
istituto <i>m</i>	institut; instituce
Italia <i>f</i> settentrionale	severní Itálie
legame <i>m</i>	pojítka; vazba
legare	spojovat; souviset
lente <i>f</i> a contatto	kontaktní čočka
livello <i>m</i>	úroveň
lungo/a	dlouhý/á
luogo <i>m</i>	místo
maglia <i>f</i>	svetr
maglietta <i>f</i>	tričko
materno/a	z matčiny strany
matrimonio <i>m</i>	svatba
membro <i>m</i>	člen
milione <i>m</i>	milion
modello <i>m</i>	model
moderno/a	moderní
modo <i>m</i>	způsob
Natale <i>m</i>	Vánoce
nord <i>m</i>	sever
occasione <i>f</i>	příležitost
occidentale <i>m, f</i>	západní
occuparsi (di qc)	starat se (o něco); zabývat se (čím)
occhiali <i>m pl</i>	brýle
oggetto <i>m</i>	předmět
pacco <i>m</i>	balík
paese <i>m</i>	země, stát
pantaloni <i>m pl</i>	kalhoty
Pasqua <i>f</i>	Velikonoce
passato <i>m</i>	minulost
pasto <i>m</i>	jídlo
paterno/a	z otcovy strany
patriarcale <i>m, f</i>	patriarchální
piatto <i>m</i>	talíř; jídlo
pomeriggio <i>m</i>	odpoledne
possibilità <i>f</i>	možnost
presente <i>m</i>	přítomnost

prevalentemente	převážně	stare <i>irr.</i>	stát; být
prima comunione <i>f</i>	první přijímání	stesso	stejný
pronto/a	připravený/á	stretto/a	úzký/á
quotidiano/a	každodenní	struttura <i>f</i>	struktura
rado; di rado	zřídka	succedere <i>irr.</i>	stávat se
rapporto <i>m</i>	vztah	tavolo <i>m</i>	stůl
raramente	málokdy; výjimečně	tè <i>m</i>	čaj
raro/a	řídký/á; vzácný/á	teatro <i>m</i>	divadlo
religioso/a	církevní	tetto <i>m</i>	střecha
ricco/a	bohatý/á	tra	mezi
ricovero <i>m</i>	útočiště; ubytovna	traccia <i>f</i>	stopa
rimanere <i>irr.</i>	zůstat	tradizionale <i>m, f</i>	tradiční
riposo <i>m</i>	odpočinek	trasformarsi	měnit se
ritrovarsi	sejít se	trasformazione <i>f</i>	přeměna; transformace
riunire, riunisco	spojovat; shromáždit	trovare	najít; navštívit
se	jestliže	turista <i>m, f</i>	turista/ka
settentrionale <i>m, f</i>	severní	tuttavia	nicméně
specialmente	zvláště	ulteriore <i>m/f</i>	další
sposarsi	vdát se; oženit se	vedovo <i>m/ vedova f</i>	vdovec/ vdova

GRAMMATICA

1. Zájmeno tutto

Číslovku připojíme k zájmenu **tutto** spojkou **e**

tutti **e** due
tutte **e** tre

tutti **e** cinque **i** ragazzi
tutte **e** otto **le** macchine

oba dva
všechny tři

všech pět chlapců
všech osm aut

Pozor na slovosled!

Il signor Rossi conosce forse **tutto il** mondo.
Tutta la classe ama le sue lezioni.

Pan Rossi snad zná **celý** svět.
Celá třída má ráda jeho hodiny.

Tutti guardano la tivù.
Non posso invitare **tutte**.
E' **tutto**.

Všichni se dívají na televizi.
Nemohu pozvat **všechny**.
To je **vše**.

2. Tázací zájmena quale/che/come

Tázací zájmeno **quale** se překládá jako **který**, obvykle ve smyslu **který z ostatních**.

Quale è la tua macchina?
La mia macchina è questa.

Které je tvoje auto (z těch ostatních)?
Toto je moje auto.

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.